

# ሎዶቅያ — ቁጥር አንድ

የኢሳይያስ ስለ ራዕይ ሸለቆ የፍርድ ትንቢት

Jeff Pippenger

2023-08-14

የራዕይ ሸለቆ ሸክም። አሁን ምን ሆነሽ ነው። ሁላችሁ ወደ ጣሪያ ላይ የወጣችሁት? በሽብር የተሞላሽ። ጫጫታ የበዛበች ከተማ። ደስ የሚላት ከተማ ሆይ፤ የተገደሉት ሰዎች በሰይፍ የተገደሉ አይደሉም። በሰልፍም የሞቱ አይደሉም። አለቆችሽ ሁሉ በአንድነት ሸሹ። በቀስተኞችም ታሰሩ፤ በአንቺ ውስጥ የተገኙት ሁሉ በአንድነት ታሰሩ። ከሩቅም ሸሽተው ነበር። ስለዚህ እኔ፡- ከእኔ ፊታችሁን መልሱ፤ መራራ ልቅሶ አለቅሳለሁ፤ ስለ ሕዝቤ ሴት ልጅ ጥፋት ልታጽናኑኝ አትድከሙ አልሁ። በራዕይ ሸለቆ ውስጥ ግድግዳ የማፍረስና ወደ ተራሮች የመጫኛ ቀን። የመከራና የመረገጥ የጭንቀትም ቀን ከጌታ ከሠራዊት አምላክ ዘንድ ነውና። ኢሳይያስ 22፡1-5።

በኢሳይያስ መጽሐፍ “ሸክም” የሚለው ቃል አሠራ ስምንት ጊዜ ይገኛል። ከእነዚህ ማጣቀሻዎች አሠራ አንዱ በቀጥታ የጥፋት ትንቢቶችን ይለያሉ፤ ሌሎቹ ሰባቱም ማጣቀሻዎች ደግሞ ሸክምን በትኩረት ላይ እንደሚሸከም ነገር ያመለክታሉ። “ሸክም” ተብሎ ከተተረጎመው ማጣቀሻዎች መካከል አንዱ ብቻ በትኩረት ላይ የሚሸከም ነገርን የሚያመለክት ሆኖ ሳለ በተመሳሳይም የጥፋት ትንቢት ነው። ስለዚህ እኔ የማተኩረው ያ አንዱ ማጣቀሻ ነው፤ ይኸውም ተሸክሞ የሚወሰድን ነገር የሚለይ ዕብራይስጥ ቃል ሲሆን በተመሳሳይም የጥፋት ትንቢት ነው። ስለዚህ ይህን ልዩነት ከመጀመሪያው ጀምሮ እገልጻለሁ፤ ሆኖም እስከ ኋላ ድረስ ወደ እነዚህ እውነታዎች አንመለስም።

ምዕራፍ ስለ “ራዕይ ሸለቆ” ትርጉም ድብቅ አይደለም፤ ምክንያቱም እርሱ “የዳዊት ከተማ” ተብሎ እንዲሁም “ኢየሩሳሌም” ተብሎ ተለይቶ ተገልጿል። ራዕይ ሸለቆው በዳንኤል አሠራ አንድ የመጨረሻዎቹ ስድስት ቁጥሮች ታሪክ ውስጥ ላይዳቅያዊ አድጎንጉዝምን የሚያመለክት ነው። ኢሳይያስ ይህን ጥፋት የሚመለከተውን አውድ በምዕራፍ ሀያ የተወከለውን ታሪክ በማቅረብ አቆመ፤ በዚያም የአሦር ንጉሥ ታርታን የሚባል የጦር አለቃ ወደ ግብፅ ያለችውን አሸዶ የሚባል ከተማ እንዲያዝ ልኮ ዓለምን በቀስታ እየወረረ እንደነበረ ይገልጻል።

ሕገ እሑድ በዳንኤል ምዕራፍ አሠራ አንድ ቁጥር አርባ አንድ ውስጥ ተለይቶ ተገልጿል፤ እርሱም በሕገ እሑድ ጊዜ ከጳጳሳት ሥልጣን እጅ “የሚያመልጡ” ሦስት ቡድኖችን ይለያል።

ታርታን ወደ አሸዶ በመጣበት ዓመት፤ ይህም የአሶር ንጉሥ ሳርጎን በላከው ጊዜ ሲሆን፤ ከአሸዶ ጋር ተዋግቶ በያዘበት ጊዜ፤ በዚያን ጊዜ እግዚአብሔር በአሞጽ ልጅ በኢሳይያስ አማካይነት እንዲህ ሲል ተናገረ፤ ሂድ። ማቅህን ከወገብህ ፍታ። ጫማህንም ከእግርህ አውልቅ። እርሱም እንዲሁ አድርጎ ዕራቁቱንና ባዶ እግሩን ተመላለሰ። እግዚአብሔርም እንዲህ አለ፤ ባሪያዬ ኢሳይያስ በግብፅና በኢትዮጵያ ላይ ለምልክትና ለድንቅ ሦስት ዓመት ዕራቁቱንና ባዶ እግሩን እንደተመላለሰ፤ እንዲሁ የአሶር ንጉሥ የግብፅን ምርኮኞችና የኢትዮጵያን ምርኮኞች፤ ታናናሾችንና ታላላቆችን፤ ዕራቁታችውንና ባዶ እግራችውን፤ የኋላ ክፍላቸውም ተገልጦ ለግብፅ ጎፍረት እንዲሆን ይወስዳቸዋል። እነርሱም ተስፋቸው ስለነበረችው ኢትዮጵያና ክብራቸው ስለነበረችው ግብፅ ይፈራሉ ያፍራሉም። በዚያም ቀን የዚህ ደሴት ነዋሪ እንዲህ ይላል፤ እነሆ፤ ከአሶር ንጉሥ እንድንድን ለእርዳታ ወደ እርሷ የሸሸንባት ተስፋችን እንዲህ ናት፤ እኛስ እንዴት እናመልጣለን? ኢሳይያስ 20፡1-6።

ጥያቄው፤ በደሴቲቱ ነዋሪዎች የተነሣው፤ ከአሦር ንጉሥ እንዴት ያመልጣሉ የሚለው ነው፤ እርሱም በዳንኤል ምዕራፍ አሠራ አንድ ውስጥ ደግሞ እንደ ሰሜን ንጉሥ ተወክሏል።

እርሱ [የሰሜን ንጉሥ] ደግሞ ወደ ክቡርቱ ምድር ይገባል፤ ብዙ አገሮችም ይወድቃሉ፤ ነገር ግን ከእጁ የሚያመልጡት እነዚህ ናቸው፡ ኤዶም፣ ሞዓብ፣ የአሞንም ልጆች ዋነኞች። ዳንኤል 11፡41።

በዚህ ቁጥር ውስጥ በአሜሪካ የእሁድ ሕግ ተለይቶ ይገለጣል፤ እንዲሁም በዳንኤል ምንባብ ውስጥ ሊመረመሩ የሚገቡ አንዳንድ ረቂቅ ልዩነቶች አሉ። በዳንኤል አሥራ አንድ ምዕራፍ ቁጥር አርባ እስከ አርባ ሦስት ድረስ በተከታታይ ያሉ ሦስት ቁጥሮች ሁሉ “አገሮችን” ይለያሉ። በቁጥር አርባ ውስጥ የቀድሞውን ሶቪዬት ኅብረት የሚወክሉ አገሮች በ1989 በጳጳስነትና በአሜሪካ ተጠርገው ተወሰዱ። ዘመናዊ ታሪክ ጸሐፊዎች ይህን እውነት ያረጋግጣሉ።

ከዚያም በአርባ ሁለተኛው ቁጥር “አገሮች” የሚለውን ቃል እናገኛለን፤ እርሱም የሰሜን ንጉሥ (ጳጳሳት ሥርዓት) ግብጽን በመያዝ መላውን ዓለም ሲወክል፣ የምድር ጥላኔት ላይ ያሉትን አገሮች ሁሉ ይወክላል። ይህ ከእነዚያ የትርጓሜ ጥላዎች አንዱ ነው። ከሦስቱ ቁጥሮች ውስጥ እየጠቀስሁ ያለሁት ከሁለቱ ሌሎች የትርጓሜ ጥላዎች አንዱ በአርባ አንደኛው ቁጥር ያለው “ማምለጥ” የሚለው ቃል ሲሆን፣ ከዚያም እንደገና በአርባ ሁለተኛው ቁጥር ውስጥ ይመጣል። ሁለቱ የተለያዩ የዕብራይስጥ ቃላት ናቸው፤ ምንም እንኳን ሁለቱም “ማምለጥ” ተብለው ቢተረጎሙም። በአርባ ሁለተኛው ቁጥር “ማምለጥ” ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል ምንም ማዳን እንዳይገኝ ማለት ነው፤ ምክንያቱም የተባበሩት መንግሥታትን የሚወክሉት “አሥሩ ነገሥታት” አንድ-ዓለም መንግሥታቸውን ለጳጳሳዊው አውሬ ቁጥጥር እንዲሰጡ ሲስማሙ፣ ማምለጫ የለም—ማዳን የለም።

አንተም ያየሃቸው አሥሩ ቀንዶች ገና መንግሥትን ያልተቀበሉ አሥር ነገሥታት ናቸው፤ ነገር ግን ከአውሬው ጋር ለአንድ ሰዓት እንደ ነገሥታት ሥልጣን ይቀበላሉ። እነዚህ አንድ ልብ አላቸው፣ ኃይላቸውንና ሥልጣናቸውንም ለአውሬው ይሰጣሉ። እነዚህ ከባድ ጋር ይዋጋሉ፣ በጉም ያሸንፋቸዋል፤ ምክንያቱም የጌቶች ጌታና የነገሥታት ንጉሥ ነው፤ ከእርሱም ጋር ያሉት የተጠሩና የተመረጡ ታማኞችም ናቸው። እርሱም እንዲህ አለኝ፤ ጋለሞታይቱ የተቀመጠችባቸው ያየሃቸው ውኃዎች ወገኖችና ብዙ ሕዝቦች፣ አሕዛብም ቋንቋዎችም ናቸው። በአውሬውም ላይ ያየሃቸው አሥሩ ቀንዶች ጋለሞታይቱን ይጠሏታል፣ ባዶና ዕራቁቷንም ያደርጓታል፣ ሥጋዋንም ይበላሉ፣ በእሳትም ያቃጥሏታል። ምክንያቱም እግዚአብሔር ቃላቱ እስኪፈጸም ድረስ ፈቃዱን እንዲፈጽሙና በአንድ ልብ እንዲስማሙ፣ መንግሥታቸውንም ለአውሬው እንዲሰጡ በልባቸው አኖረ። ራእይ 17፡12-17።

እነዚህ “አሥር ነገሥታት” በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ደጋግመው ተጠቅሰዋል፤ እንዲሁም በኤልያስ ታሪክ ውስጥ የእስራኤል ንጉሥ አክአብ የአሥሩ ነገዶች ራስ ነበር፣ እርሱም ከኤልያስ ጋር ተጋብቶ ነበር። ኤልያስ በዓለም መጨረሻ ያላቸውን ጳጳሳትና ትወክላላች፤ ኤልያስም የሦስተኛው መልአክ መልእክት መልእክተኞችን ይወክላል፤ አክአብም የአሥር ነገሥታት ትብብር ራስ ነው። አክአብ በእሁድ ሕግ ትንቢታዊ ታሪክ ወቅት የተባበሩት መንግሥታት መሪ እንደሆነቸው ዩናይትድ ስቴትስን ይወክላል። ግብፅ በአሦር በተያዘች ጊዜ፣ በዳንኤል 11፡42 ያለው የሰሜን ንጉሥ እነዚያን አሥር ነገሥታት መንግሥታቸውን ለጳጳሳዊው ኃይል እንዲያስረክቡ እንዲስማሙ አስገድዶአቸው ነበር።

“ወደ መጨረሻው ችግር ስንቀርብ፣ በጌታ መሣሪያዎች መካከል ስምምነትና አንድነት እንዲኖር እጅግ ወሳኝ ነው። ዓለም በማዕበልና በጦርነት እንዲሁም በክርክር ተሞልታለች። ሆኖም በአንድ ራስ ሥር—በጳጳሳዊው ኃይል—ሕዝቡ በምስክሮቹ ሰውነት እግዚአብሔርን ለመቃወም አንድ ይሆናሉ። ይህ አንድነት በታላቁ ክህደተኛ ተጠናክሮ ይቆማል። እርሱ ወኪሎቹን በእውነት ላይ ጦርነት እንዲያካሂዱ ለማንደን ሲፈልግ፣ በተመሳሳይ ጊዜ የእርሷን ጠቃሚዎች ለመከፋፈልና ለመበተን ይሠራል። ቅናት፣ ክፉ ጥርጣሬ፣ ክፉ ንግግርም ግጭትና ክፍፍል ለማምጣት በእርሱ ይነሣሉ።” Testimonies, volume 7, 182.

በአርባ አንደኛው ቁጥር “ያመልጣል” የሚለውን ቃል እናገኛለን፤ በአርባ ሁለተኛውም ቁጥር “ያመልጣል” የሚለውን ቃል እናገኛለን፤ ነገር ግን እነርሱ ሁለት የተለያዩ የዕብራይስጥ ቃላት ናቸው። በአርባ አንደኛው ቁጥር “ያመልጣል” ተብሎ የተተረጎመው ቃል፣ እንደ መንሸራተት በማምለጥ መርምሮ ማምለጥ ማለት ነው። ይህ ቃል በኢሳይያስ ምዕራፍ 49 ቁጥር ስድስት ውስጥ “ያመልጣል” ተብሎ የተተረጎመው ቃል ነው። “በዚያ ቀን” “የዚህች ደሴት ነዋሪ” በዳንኤል አስራ አንድ እና በሌሎች ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንደተገለጸው፣ “በዚያ ቀን” ዓለሙን በተከታታይ እየወረረ ካለው ከአሰራዊው እንዴት ሊያመልጡ እንደሚችሉ ይጠይቃል።

በዳንኤል 11:41 ውስጥ ጳጳሳትነት፣ ወይም ዳንኤል እንደሚወክለው የሰሜን ንጉሥ፣ ወይም ኢሳይያስ እንደሚወክለው አሰራዊው፣ ዩናይትድ ስቴትስን የምትወክለውን “የክብር ምድር” በሚያሸንፍበት ጊዜ፣ የተለዩ ሁለት ቡድኖች ይገለጣሉ።

እርሱ ደግሞ ወደ ክቡርቱ ምድር ይገባል፣ ብዙ አገሮችም ይወድቃሉ፤ ነገር ግን ከእጁ የሚያመልጡት እነዚህ ናቸው፤ ኤዶምና ሞዓብ እንዲሁም የአሞን ልጆች ዋነኞች። ዳንኤል 11:41።

አንደኛው የሚወድቁት “ብዙዎች” ሲሆኑ፣ ሌላው ቡድን ደግሞ “ኤዶም፣ ሞዓብ እና የአሞን ልጆች አለቆች” ተብሎ ተወክሏል። በእሑድ ሕግ ጊዜ፣ ራእይ አሥራ ስምንት ቁጥር አራት፣ አሁንም በባቢሎን ያሉትን “ውጡ” ብሎ ይጠራል።

ከሰማይም ሌላ ድምፅ ሲል ሰማሁ፤ እናንተ ከእርስዎ ኃጢአቶች እንዳትካፈሉ፣ ከመቅሰፍቶቻችሁ እንዳትቀበሉ፣ ሕዝቤ ሆይ፣ ከእርስዎ ውጡ። ራእይ 18:4።

ኤዶምና ሞዓብ እንዲሁም ከአሞን ልጆች መካከል ዋናዎቹ፣ በኢሳይያስ 49 ውስጥ ያሉት የደሴቱ ሕዝቦች ለማድረግ ተስፋ እንደሚያደርጉት፣ በተንሸራታችነት የሚያመልጡ ናቸው።

በአርባ አንደኛው ቁጥር የምጠቅሰው ሌላው ልዩ ጥላ ይህ ነው፤ በአርባኛው፣ በአርባ አንደኛውና በአርባ ሁለተኛው ቁጥር “አገሮች” የሚለውን ቃል እናገኛለን፤ ነገር ግን በአርባ አንደኛው ቁጥር ውስጥ ይህ የተጨመረ ቃል ነው እንጂ በዳንኤል የመጀመሪያ ቃላት ውስጥ የለም፤ እንዲሁም በዚያ ቦታ አይገባም። የሶቪዬት ህብረት በፈረስ ጊዜ በአርባኛው ቁጥር ፍጻሜ መሠረት ብዙ አገሮች ተገልብጠው ነበር፤ እንዲሁም ጳጳሳትነት የተባበሩትን መንግሥታት በቁጥጥር ሥር ሲያስገባ ብዙ አገሮች ይያዛሉ። ነገር ግን በአሜሪካ ውስጥ የእሑድ ሕግ በሚወጣበት ጊዜ “ብዙዎቹ” የሚገለበጡት ብዙ አገሮች አይደሉም፤ እነርሱ ሊሆኑ የሚችሉት የሰባተኛው ቀን አድሼንቲስቶች ብቻ ናቸው።

“የእውነት ብርሃን ለእናንተ ቀርቦ፣ የአራተኛውን ትእዛዝ ሰንበት እያሳዩ፣ ለእሑድ መጠበቅም በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ምንም መሠረት እንደሌለ እየገለጠላችሁ፣ እናንተ ግን አሁንም የሐሰትን ሰንበት ብትጣበቁ፣ እግዚአብሔር ‘ቅዱስ ቀኔ’ ብሎ የሚጠራውን ሰንበት ቅዱስ ለማድረግ ብትእሱ፣ የአውሬውን ምልክት ትቀበላላችሁ። ይህ መቼ ይፈጸማል? በእሑድ ቀን ከሥራ እንድትቆሙና እግዚአብሔርን እንድታመልኩ የሚያዝዛችሁን አዋጅ በምትታዘዙበት ጊዜ፣ እሑድ ከተለመደ የሥራ ቀን የተለየ መሆኑን የሚያሳይ አንዲት ቃል እንኳ በመጽሐፍ ቅዱስ እንደሌለ ስታውቁ፣ የአውሬውን ምልክት ለመቀበል ትስማማላችሁ፣ የእግዚአብሔርንም ማኅተም ትክዳላችሁ።” Review and Herald, July 13, 1897.

ማንኛውም የሰባተኛ ቀን አድሼንቲስት ቤተ ክርስቲያን አባል በመጀመሪያ ጊዜ የተጠመቀ አባል በሆነበት ጊዜ የሰንበትን ትምህርት ተቀብሎ ነበር፤ ስለዚህም ስለ ሰንበት በተመለከተ ለ“እውነት ብርሃን” ተጠያቂ ይሆናል።

“የሰንበት ለውጥ የሮማዊቱ ቤተ ክርስቲያን ሥልጣን ምልክት ወይም ማህተም ነው። የአራተኛውን ትእዛዝ መብት በሚያስተውሉ ሁኔታ እውነተኛውን ሰንበት ትተው በእርሱ ፋንታ ሐሰተኛውን ሰንበት

ለመጠበቅ የሚመርጡ ሰዎች፣ በዚህ መንገድ እርሱ ብቻ ያዘዘው ሥልጣን ፊት ክብር እየሰጡ ናቸው። የአውሬው ምልክት የጳጳሳዊው ሰንበት ነው፤ ይህም በእግዚአብሔር የተሾመውን ቀን ፋንታ በዓለም የተቀበለ ነው።”

“እስካሁን ድረስ የአውሬውን ምልክት የተቀበለ ማንም የለም። የፈተናው ጊዜ ገና አልደረሰም። ከሮማ ካቶሊክ ኅብረት ጭምር ሳይቀር በእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን እውነተኛ ክርስቲያኖች አሉ። ብርሃኑን እስኪያገኙና የአራተኛውን ትእዛዝ ግዴታ እስኪያዩ ድረስ ማንም አይፈረድበትም። ነገር ግን የሐሰተኛውን ሰንበት የሚያስከብር አዋጅ በሚወጣበት ጊዜ፣ የሰስተኛውም መልእክታችን ጭኝት ሰዎችን አውሬውንና ምስሉን ከማምለክ በሚያስጠነቅቅበት ጊዜ፣ በሐሰትና በእውነት መካከል ያለው መለያ በግልጽ ይሳላል። ከዚያም በኋላ አሁንም በመተላለፍ የሚቀጥሉ የአውሬውን ምልክት ይቀበላሉ።”

“በፈጣን እርምጃዎች ወደዚህ ዘመን እየቀረብን ነው። ፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያናት አባቶቻቸው እጅግ ከባድ ስደት ተቀብለው የተቃወሙትን ሐሰተኛ ሃይማኖት ለመደገፍ ከዓለማዊ ሥልጣን ጋር ሲተባበሩ፣ በዚያን ጊዜ የጳጳሳዊው ሰንበት በቤተ ክርስቲያንና በመንግሥት የተባበረ ሥልጣን ይገደዳል። ብሔራዊ ክህደት ይኖራል፣ መጨረሻውም ብሔራዊ ጥፋት ብቻ ይሆናል።” ማኑስክሪፕት 51, 1899.

በእሱድ ሕግ ጊዜ ለሦስተኛው መልእክት ብርሃን ተጠያቂ የሚሆኑት ሰዎች የሰበተኛው ቀን አድሼንቲስቶች ብቻ ናቸው፤ ምክንያቱም ከአድሼንቲዝም ውጭ ያሉት ሰዎች የሦስተኛው መልእክት ፈተና ወደ እነርሱ የሚቀርብላቸው በዚያን ጊዜ ብቻ ነው። በእሱድ ሕግ ጊዜ የሚጣሉት “ብዙዎች” ሎዶቅያውያን አድሼንቲስቶች ናቸው፤ ምክንያቱም “ፍርድ ከእግዚአብሔር ቤት ይጀምራልና።”

እንግዲህ የኋለኞቹ ፊተኞች ይሆናሉ፣ ፊተኞቹም የኋለኞች ይሆናሉ፤ ብዙዎች ተጠርተዋልና፣ የተመረጡ ግን ጥቂቶች ናቸው። ማቴዎስ 20፡16።

ኢሳይያስ ከጳጳሳዊ ሥርዓት ዓለምን በደረጃ በደረጃ ስለሚያሸንፍ ለግብፅና ለኢትዮጵያ “ምልክትና ድንቅ” ነው። ግብፅ የተባበሩት መንግሥታት ናት፤ ኢትዮጵያ ደግሞ ዩናይትድ ስቴትስ ናት፤ አሦርም ጳጳሳዊ ሥርዓት ነው። በዚያ ትንቢታዊ ታሪክ አቀማመጥ ውስጥ ኢሳይያስ ተከታታይ የጥፋት ትንቢቶችን ማቅረብ ይጀምራል። ምዕራፍ 49 ሁለት በእሱድ ሕግ ጊዜ ስለሚገለበጡት ሎዶቅያውያን እና “ኤዶምን፣ ሞዓብንና ከአሞን ልጆች ዋናዎቹን” ከባቢሎን የሚጠሩትን ፊላዴልፍያውያን ይመለከታል።

ሎዶቅያዊ አድሼንቲዝም ለመዳን የሚያስፈልገው ባሕርይ ይጎድለዋል፤ ስለዚህም በእሱድ ሕግ ጊዜ ከጌታ አፍ ውስጥ ይተፋል። ይህንን እውነታ የምጠቅሰው የሚቀጥለውን ነጥብ ብቻ ለማጠናከር ነው። ኢሳይያስ ሃያ ሁለት ሎዶቅያ የጠፋችበትን ሌላ ምክንያት ይወክላል፣ ምክንያቱም የፍርድ ትንቢቱ በ“ራእይ” ሸለቆ ላይ ነው። “ራእይ” ተብለው የሚተረጎሙ ሁለት ዋና ዋና የዕብራይስጥ ቃላት አሉ። አንዱ የትንቢታዊ ክስተቶችን ተከታታይነት ይወክላል፤ ሌላው ደግሞ የክርስቶስን ራእይ ይወክላል። አንዱ ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ነው፤ ሌላውም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነው። በሃያ ሁለተኛው ምዕራፍ ያለው ቃል ትንቢታዊ ክስተቶችን የሚወክል ራእይ ነው፤ እርሱም በምሳሌ መጽሐፍ ውስጥ “ራእይ” ተብሎ የተተረጎመው ያው ቃል ነው።

ራእይ በሌለበት ሕዝቡ ይጠፋል፤ ሕጉን ግን የሚጠብቅ ብፁዕ ነው። ምሳሌ 29፡18።

“የራእይ ሸለቆ ሸክም” በዓለም መጨረሻ በእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ ሁለት ዓይነት አምላኪዎችን የሚለይ ትንቢት ነው። በሽብር የተወከለው አንደኛው ወገን ሎዶቅያ ሲሆን፣ በሂልቅያስ ልጅ በኤልያቄም የተወከለው ሌላው ወገን ፊላዴልፍያ ነው። በምዕራፍ ውስጥ በሁለቱ ወገኖች መካከል ያለው ልዩነት እርግጥ በአሥሩ ድንግል ምሳሌ ያለው ልዩነት በትክክል ያው ነው። አንዱ ወገን በእኩለ ሌሊት ዘይቤን

አለው፤ ሌላው ወገን ግን የለውም። “ዘይት” እንደ ምልክት በሚገኝበት አውድ መሠረት የተለያዩ እውነቶችን ይወክላል፤ ነገር ግን በኢሳይያስ ሃያ ሁለት ውስጥ የአሥሩ ድንግል “ዘይት” በ“ራእይ” ቃል ተወክሏል። አንዱ ወገን “ዘይቱን” አለው፤ ሌላው ግን የለውም።

“በምድር ሁሉ ጌታ አጠገብ የቆሙት የተቀቡት ሰዎች፣ ቀድሞ ለሰይጣን እንደ ሸፋኝ ኪሩብ የተሰጠውን ስፍራ አላቸው። ጌታ ዙፋኑን በሚከብቡት ቅዱሳን ፍጥረታት አማካይነት ከምድር ነዋሪዎች ጋር የማያቋርጥ ግንኙነት ያቆያል። ወርቃማው ዘይት እግዚአብሔር የአማኞችን መብራቶች እንዳይደበዝዙ እንዳይጠፉ ሲያበረታቸው የሚያበቃበትን ጸጋ ይወክላል። ይህ ቅዱስ ዘይት በእግዚአብሔር መንፈስ መልእክቶች ውስጥ ከሰማይ ባይፈስስ፣ የክፉ ኃይላት በሰዎች ላይ ፍጹም ቁጥጥር በነበራቸው ነበር።”

“እግዚአብሔር የሚሰድድልንን መልእክቶች ባንቀበል ጊዜ እርሱ ይከበራል አይሆንም። በዚህም በጨለማ ውስጥ ላሉት እንዲደርስ ወደ ነፍሳችን ሊያፈስሰው የሚፈልገውን ወርቃማ ዘይት እንናቅለዋለን። ‘እነሆ፣ ሙሽራው ይመጣል፤ ልትገናኙት ውጡ’ የሚለው ጥሪ ሲመጣ፣ ቅዱሱን ዘይት ያልተቀበሉ፣ በልባቸውም የክርስቶስን ጸጋ ያልከበሩ ሰዎች፣ እንደ ሰነፎቹ ደናግል ጌታቸውን ለመገናኘት ዝግጁ እንዳልሆኑ ያገኛሉ። ዘይቱንም ለማግኘት በራሳቸው ውስጥ ኃይል የላቸውም፣ ሕይወታቸውም ይፈረሳል። ነገር ግን የእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስ ቢለመን፣ እንደ ሙሴም ‘ክብርህን አሳዩኝ’ ብለን ብንማጸን፣ የእግዚአብሔር ፍቅር በልባችን ውስጥ ይፈስሳል። በወርቃማው ቱቦዎች አማካይነት ወርቃማው ዘይት ወደ እኛ ይደርሳል። ‘በኃይልም አይደለም፣ በብርታትም አይደለም፣ በመንፈሴ እንጂ፣ ይላል የሠራዊት ጌታ።’ የጽድቅን ፀሐይ የሚያበሩትን ብሩህ ጨረሮች በመቀበል፣ የእግዚአብሔር ልጆች በዓለም ውስጥ እንደ ብርሃኖች ይበራሉ።” Review and Herald, July 20, 1897.

መንፈሳት የነቢያት እርስ በርሳቸው ይስማማሉ፤ እንዲሁም የዘካርያስ ሁለቱ የተቀቡ ሰዎች የራእይ አሥራ አንድ ሁለቱ ምስክሮች ደግሞ ናቸው።

ስለ ሁለቱ ምስክሮች ነቢዩ ደግሞ እንዲህ ይናገራል፡- “እነዚህ በምድር አምላክ ፊት የሚቆሙት ሁለቱ የወይራ ዛፎችና ሁለቱ መቅረዞች ናቸው።” “ቃልህ፣” ሲል መዝሙረኛው አለ፡ “ለእግዳቸው መብራት፣ ለመንገዳም ብርሃን ነው።” ራእይ 11፡4፤ መዝሙር 119፡105። እነዚህ ሁለቱ ምስክሮች የብሉይና የአዲስ ኪዳን ቅዱሳን መጻሕፍትን ይወክላሉ። ሁለቱም ስለ እግዚአብሔር ሕግ ምንጭነትና ዘላቂነት አስፈላጊ ምስክርነቶች ናቸው። ሁለቱም ደግሞ ስለ የድነት እቅድ ምስክሮች ናቸው። የብሉይ ኪዳን ምሳሌዎች፣ መሥዋዕቶች፣ እና ትንቢቶች የሚመጣውን አዳኝ ወደፊት ያመለክታሉ። የአዲስ ኪዳን ወንጌሎችና መልእክቶች ደግሞ በምሳሌና በትንቢት እንደ ተነገረው በትክክል መንገድ የመጣውን አዳኝ ይናገራሉ።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 267።

የዘካርያስ ሁለቱ የተቀቡት ሰዎች በራእይ ምዕራፍ አንድ ውስጥ የተገለጸውን የመገናኛ ሂደት ይወክላሉ። የታሪካዊ ክስተቶች ትንቢታዊ “ራእይ” የሆነው “ዘይት” በብሉይና በአዲስ ኪዳን አማካይነት ይተላለፋል። በራእይ አሥራ አንድ ውስጥ እነዚህ ሁለት ምስክሮች በአውዳቸው ሙሴና ኤልያስ እንደሆኑ ይታወቃሉ። ሙሴና ኤልያስ በራሳቸው ላይ የሚጠቁም ምልክት ናቸው።

በአንድነት ሲወከሉ፣ እንደ ለውጥ መልክ ተራራ ወይም ራእይ አሥራ አንድ ላይ፣ ሁለት የተለያዩ እውነቶች ምልክቶች ናቸው። በተራራው ላይ በእሁድ ሕግ ቀውስ ዘመን ያሉትን ሰማዕታትና መቶ አርባ አራት ሺህን ይወክላሉ፤ በራእይ አሥራ አንድ ግን ብሉይና አዲስ ኪዳንን ይወክላሉ። ነገር ግን ለአድቪንቲዝም ይህ ከዚያ የበለጠ ይወክላሉ። ለአይሁድ ሁለቱ ምስክሮች ብሉይ ኪዳንን የሚወክሉት “ሕግና ነቢያት” ነበሩ፤ ለክርስቲያኖችም ሁለቱ ምስክሮች ብሉይና አዲስ ኪዳን ነበሩ፤ ነገር ግን ለአድቪንቲዝም ሁለቱ ምስክሮች የእግዚአብሔር ቃልና የኢየሱስ ምስክርነት ናቸው። ዮሐንስ በጳጉሞስ የነበረው ስለዚህ ነው።

እኔ የሁሉንም፡ ወንድማችሁ ደግሞ በመከራና በመንግሥት እንዲሁም በኢየሱስ ክርስቶስ ትዕግሥት ባልንጀራችሁ የሆንሁ፡ በእግዚአብሔር ቃልና በኢየሱስ ክርስቶስ ምስክርነት ምክንያት ጳጳሳዊ ተብላ በምትጠራው ደሴት ላይ ነበርሁ። ራእይ 1፡9።

በኢሳይያስ ሃያ ሁለት ውስጥ የሙሴና የኤልያስ ሁለቱ ምስክሮች ተመስለው ቀርበዋል፤ ነገር ግን ይህ ሊታወቅ የሚችለው የአልፋና የኦሜጋ መርሕን በምዕራፍ ላይ ከተግባራዊ ሲያደርጉት ብቻ ነው። ኢየሱስ በኤሚሁስ መንገድ ላይ ለደቀ መዛሙርቱ የትንቢታዊ ክስተቶችን “ራእይ” መግለጫውን ከየት እንደ ጀመረ አስቡ።

«በመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ እጅግ መጀመሪያ የሆነው ከሙሴ ጀምሮ፣ ክርስቶስ ስለ ራሱ የሚናገሩትን ነገሮች በቅዱሳን መጻሕፍት ሁሉ አብራራ።» Desire of Ages, 796.

ኤልያስ ታላቁና አስፈሪው የጌታ ቀን ከመምጣቱ በፊት የሚገለጥ ነቢይ ነው፤ መልእክቱም በአልፋና ኦሜጋ መርህ ላይ የተመሠረተ ሆኖ፣ የአባቶችን (አልፋ) ልብ ወደ ልጆች (ኦሜጋ) ይመልሳል። ሙሴና ኤልያስ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢትን አልፋና ኦሜጋ ይወክላሉ። ልትሰሙት ከቻላችሁ፡ ሙሴ ዊልያም ሚሊር ነበር። ሙሴና ሚሊር ሁለቱም ሞቱ፤ ሁለቱም ደግሞ በመንፈሳዊ መገለጥ እንደ ዳኑ ተለይተው ተገልጠዋል። ሙሴ እርግጥ ከሞቱ በኋላ ወዲያውኑ ተነሣ፤ ነገር ግን መላእክት የሚለርን ትንሣኤ እስከሚደርስ ድረስ በመቃብሩ ዙሪያ እየጠበቁ ናቸው። ኤልያስ የጌታ ታላቁና አስፈሪው ቀን ከመምጣቱ በፊት ያለውን የመጨረሻ መልእክተኛ ይወክላል።

አይሁድ በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ አስቀድሞ የተተነበየውን መልእክት እንዳይነገር ለማቆም ሞክረው ነበር፤ ነገር ግን ትንቢት ሊፈጸም ይገባል። ጌታ እንዲህ ይላል፤ “እነሆ፣ የጌታ ታላቅና አስፈሪ ቀን ከመምጣቱ በፊት ነቢዩን ኤልያስ እልክላችኋለሁ” (ሚልክያስ 4፡5)። አንድ ሰው በኤልያስ መንፈስና ኃይል ሊመጣ ነው፤ እርሱም በሚታይ ጊዜ ሰዎች፡ “እጅግ ከመጠን በላይ ጽኑ ነህ፤ ቅዱሳን መጻሕፍትን በትክክለኛው መንገድ አትተረጉምም። መልእክትህን እንዴት ልታስተምር እንደሚገባ ልንገርህ” ሊሉ ይችላሉ።

“የእግዚአብሔርን ሥራና የሰውን ሥራ ለመለየት የማይችሉ ብዙዎች አሉ። እውነቱን እግዚአብሔር እንደሚሰጠኝ እናገራለሁ፤ አሁንም እላለሁ፡ ስህተት መፈለግንና የክርክር መንፈስ መያዝን ብትቀጥሉ እውነትን ፈጽሞ አታውቁም። ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ፡- ‘ገና ብዙ ነገር አለኝ የምናገራችሁ፡ ነገር ግን አሁን ልትሸከሙት አትችሉም’ አለ (ዮሐንስ 16:12)። እነርሱ ቅዱሳንና ዘላለማዊ ነገሮችን የሚያደንቁበት ሁኔታ ላይ አልነበሩም፤ ነገር ግን ኢየሱስ መጽናኛውን እንደሚልክ ተስፋ ሰጠ፤ እርሱም ሁሉን ነገር ያስተምራቸዋል፡ ለእነርሱም የተናገራቸውን ሁሉ ወደ ማስታወሻቸው ያመጣላቸዋል። ወንድሞች ሆይ፡ መታመኛችንን በሰው ላይ ማድረግ የለብንም። ‘ትንፋሹ በአፍንጫው ያለ ሰውን ተወት፤ ምን ያህል ሊቆጠር ይችላል?’ (ኢሳይያስ 2:22)። ረዳት የሌላቸውን ነፍሳችሁን በኢየሱስ ላይ ማንጠልጠል አለባችሁ። በተራራው ውስጥ ምንጭ ሳለ፡ ከሸለቆው ምንጭ መጠጣት አይገባንም። ዝቅተኛዎቹን ፈሳሾች እንተው፤ ወደ ከፍተኛዎቹ ምንጮች እንምጣ። የማትረዱት እና የማትስማሙበት የእውነት ነጥብ ካለ፡ መርምሩ፤ መጽሐፍን ከመጽሐፍ ጋር አነጻጽሩ፤ የእውነትን ጉድጓድ ወደ እግዚአብሔር ቃል ማዕድን ጥልቅ አድርጋችሁ አውርዱት። ራሳችሁንና አስተያየታችሁን በእግዚአብሔር መሠዊያ ላይ መኖር አለባችሁ፤ ቀድሞ የተቀረጹ ሐሳቦቻችሁን አስወግዱ፡ የሰማይም መንፈስ ወደ እውነት ሁሉ እንዲመራችሁ ፍቀዱ።” Selected Messages, book 1, 412.

በኢሳይያስ ሃያ ሁለት፣ ሸብናና ኤልያቄም የዓለም ፍጻሜ ጊዜ የሰሜን ንጉሥ በኢየሩሳሌም ላይ ሲዘምት በአድቪንቲዝም ውስጥ ያሉትን ጥበቦችና ሰነፎች ይወክላሉ። ሂልቅያስ ልጅ ኤልያቄም “ራእዩን” ነበረው፤ ሸብና ግን አልነበረውም።

ራእይ በሌለበት ሕዝቡ ይጠፋል፤ ሕጉን የሚጠብቅ ግን ደስተኛ ነው። ምሳሌ 29:18።

የትንቢታዊው መልእክት፣ ይህም የዚህ ቁጥር “ራእይ” ማለት ነው፣ ሁለት ነገሮችን ይመለከታል። የትንቢታዊ ብርሃንን መጨመር ታስተውላለህ እና ትኖራለህ፤ ካልሆነም—ትሞታለህ። ካላስተዋልህ፣ በእሑድ ሕግ ፈተና ጊዜ ሰንበትን ለመጠበቅ የተዘጋጀህ ልትሆን አትችልም። “እጅግ ዘግይቷል” ይሆናል። ሎዶቅያዊ አድቤንቲስቶች በእሑድ ሕግ ጊዜ በሚወድቁበት ጊዜ፣ “የእውነትን ራእይ” ስለ ጣሉ ሕጉንም ይጥላሉ። ዘይት የላቸውም፤ የምሕረት ጊዜ ሊዘጋ ከመድረሱ ጥቂት ቀደም ብሎ የሚፈታውን የእውቀት መጨመር አያስተውሉም።

አንተ እኔ ሀብታም ነኝ፣ ባለሀብትም ሆኜአለሁ፣ ምንም የሚያስፈልገኝም የለም ትላለህና፤ አንተ ግን ምስኪንና የሚያስረክብ፣ ድሀም፣ ዕውርም፣ ዕራቁትም እንደሆንህ አታውቅም። ራእይ 3:17።

የኢሳይያስ ምልክት ሦስት ዓመት ዕራቁቱንና ባዶ እግሩን መመላለሱ ነበር። እርሱም በትንቢታዊ መልእክቱ ሊማሩ የሚችሉትን ለማስጠንቀቅ ይህን አደረገ፤ የትንቢታዊ ክስተቶችን ራእይ ካልተረዳችሁ፣ ወደ እሑድ ሕግ ትደርሳላችሁ እና በአሳዛኝ፣ በምስኪን፣ በድሀ፣ በዕውርና በዕራቁት ሁኔታ እየተመራችሁ ምርኮኞች ትሆናላችሁ ብሎ ነበር። ኢሳይያስ ለኢሳይያስ ዘመን ምልክትና ድንቅ ነበር፤ ነገር ግን ከዚያ ይልቅ ለዓለም መጨረሻ ነበር።

እነዚህም ሁሉ ለእነርሱ ምሳሌ እንዲሆኑ ደረሱባቸው፤ በዘመናት መጨረሻ ላይ ለደረሰን ለእኛም ለማስጠንቀቂያ ተጻፏ። 1 ቆሮንቶስ 10:11።

በሃያ ሁለተኛው ምዕራፍ የመጀመሪያዎቹ አምስት ቁጥሮች ውስጥ፣ ኢየሩሳሌም፣ የዳዊት ከተማ፣ “የብጥብጥ ከተማ”፣ “ደስተኛ ከተማ”፣ “በሁከት” የተሞላች እንደሆነች ተለይታ ታወቃለች። ዓለማዊያን እንኳ የሚጠቀሙበት የመጽሐፍ ቅዱስ የታወቀ ንግግር በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ያለውን “ደስ የሚላትን” “የብጥብጥ ከተማ” “በሁከት” የተሞላች ከተማ ለማመልከት ተጠቅሟል፤ ይህም በአሥራ ሦስተኛው ቁጥር ያሉት ሰዎች በደስታ፣ “እንብላና እንጠጣ፤ ነገ እንሞታለንና” በሚሉበት ጊዜ ነው። ነገር ግን፣ ምንም እንኳ ደስተኞች ቢሆኑም፣ ሰዎቻቸው ተገድለዋል፤ ነገር ግን በሰይፍ አይደለም፣ በጦርነትም አይደለም፤ ስለዚህም ኢሳይያስ፣ “የሆነብኸ ምንድር ነው?” ሲል ጥያቄ ያቀርባል።

የሚያወቃቸው ነገር ምንም ይሁን ምን፣ ወደ ሰገነት እንዲወጡ አድርጓቸዋል። ሰገነት ለጸሐይ፣ ለጨረቃ እና ለከዋክብት መስገድ ምልክት ነው፤ የመናፍስታዊነትም ምልክት ነው። በዚህ ክፍል ውስጥ አድቤንቲዝም በመንፈሳዊ ማታለል ሥር ነው።

በሰገነቶችም ላይ ለሰማይ ሠራዊት የሚሰግዱትን፤ ለእግዚአብሔርም የሚሰግዱና በእግዚአብሔር የሚምሉ፣ በማልካምም ደግሞ የሚምሉትን፤ ከእግዚአብሔርም ዘንድ ወደ ኋላ የተመለሱትን፤ እግዚአብሔርንም ያልፈለጉትን ወይም ለእርሱ ያልጠየቁትን።

በጌታ እግዚአብሔር ፊት ዝም በል፤ የጌታ ቀን ቀርቦአልና፤ ጌታ መሥዋዕት አዘጋጅቶአል፤ እንግዶቹንም ጠርቶአል። በጌታም መሥዋዕት ቀን እንዲህ ይሆናል፤ መኪንንቱን፣ የንጉሡን ልጆች፣ እንግዳ ልብስም የለበሱትን ሁሉ እቀጣለሁ። በዚያም ቀን በመድረኩ ላይ የሚዘሉትን ሁሉ፣ የጌቶቻቸውንም ቤቶች በግፍና በተንኮል የሚሞሉትን እቀጣለሁ። ሰፎንያስ 1:5-9።

በእሁድ ሕግ ቀውስ ጊዜ በኢየሩሳሌም የተመሰለው አድቤንቲዝም በ“ራእይ ሸለቆ” ውስጥ ይገኛል። በ“ዘይት” ወይም “ራእይ” የተወከለውን ትንቢታዊ መልእክት የሚክዱ ሰዎች መንፈሳዊ ስፒሪቱዋሊዝምን እየተለማመዱ ናቸው፤ ይህም ጳውሎስ በሁለተኛ ተሰሎንቄ የሚመለከተው ነው። በዚያም የእውነትን ፍቅር ያልተቀበሉትን (ሸብና) እናገኛለን።

ስለዚህም እግዚአብሔር ሐሰትን እንዲያምኑ የስሕተትን ብርቱ ኃይል ይልክባቸዋል፤ ይህም እውነትን ያለመኑ ነገር ግን በዓመፀ ደስ የተሰኙ ሁሉ እንዲፈረድባቸው ነው። 2 ተሰሎንቄ 2፡11, 12።

እርግጥ ነው፤ ጳውሎስ የሚጠቀምበት “እውነት” የሚለው ቃል፣ አልፋና አሜጋን የሚወክሉትን ሦስት የዕብራይስጥ ፊደላት በማጣመር ከተፈጠረው የዕብራይስጥ “እውነት” ቃል የተወሰደ የግሪክ ቃል ነው። “እውነት” በአልፋና አሜጋ መርህ ተወክሎ ያለውን መርህ መቃወም፣ በሎዶቅያውያን ላይ ጽኑ ማታለልን ያመጣል፤ እርሱም ማታለሉ መናፍስታዊነት ነው።

“ነቢዩ ኢሳይያስ እንዲህ ይላል፡- ‘ወደ መናፍስት ጠሪዎችና ወደ ሚርተኞች ፈልጉ፣ የሚያንሸካሹና የሚያገረመርሙትንም አማክሩ ቢሉኝሁ፤ ሕዝብ ወደ አምላኩ መፈለግ አይገባውምን? ስለ ሕያዋንስ ወደ ሙታን ይሂድን? ወደ ሕጉና ወደ ምስክር፤ እንደዚህ ቃል ካልተናገሩ፣ ብርሃን ስለሌለባቸው ነው።’ ኢሳይያስ 8፡19፣ 20። ሰዎች በሰው ባሕርይና በሙታን ሁኔታ ላይ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ እጅግ ግልጽ ሆኖ የተገለጸውን እውነት ለመቀበል ፈቃደኞች በነበሩ ኖሮ፣ በመንፈሳዊነት ውስጥ በሚቀርቡት አቤቱታዎችና በሚገለጡት ክስተቶች ውስጥ የሰይጣንን ሥራ በኃይልና በምልክቶች እንዲሁም በሐሰተኛ ድንቆች ያዩ ነበር። ነገር ግን ለሥጋዊ ልብ እጅግ የሚያስማማውን ነፃነት ከመተው እና የሚወዱአቸውን ኃጢአቶች ከመከዳ ይልቅ፣ ብዙ ሰዎች ዓይኖቻቸውን ለብርሃን ይዘጋሉ እና ማስጠንቀቂያን ሳያስቡ ቀጥብለው ይሄዳሉ፤ ሰይጣንም ወጥመዶቹን በዙሪያቸው እየሸመነ እነርሱም ምርኮው ይሆናሉ። ‘እንዲድኑ የእውነትን ፍቅር አልተቀበሉምና፣’ ስለዚህ ‘እግዚአብሔር ውሸትን እንዲያምኑ የስሕተትን ብርቱ ኃይል ይልክባቸዋል።’ 2 ተሰሎንቄ 2፡10፣ 11።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 559።

በኢሳይያስ ሃያ ሁለት የደስታይቱ ከተማ ሰዎች ተገደሉ፤ ነገር ግን በሰልፍ ወይም በሰይፍ አይደለም፤ ከሸሹትም አለቆች ጋር አብረው ታስረው ተገደሉ።

"ቤተ ክርስቲያን እንደ ዓለም ያለውን መንገድ ብትከተል፣ ከዓለም ጋር ተመሳሳይ ዕድል ትካፈላለች። አይደለም፤ ይልቁንም ከንስሐ የማይገቡትን ይልቅ ብርሃን በበለጠ ስለ ተቀበለች፣ ቅጣቷ የእነርሱን ይልቅ የከበደ ይሆናል።"

"እኛ እንደ ሕዝብ በምድር ላይ ካሉ ሌሎች ሕዝቦች ሁሉ አስቀድመን እውነት እንዳለን እንመሰክራለን። እንግዲህ ሕይወታችንን ባሕርያችን ከእንዲህ ዓይነት እምነት ጋር በስምምነት ሊሆኑ ይገባል። ጻድቃን ለሰማያዊው ጎተራ እንደ ክቡር እህል በነዶች የሚታሰሩበት ጊዜ፣ ክፉዎችም እንደ እንክርዳድ ለመጨረሻው ታላቅ ቀን እሳት የሚሰበሰቡበት ቀን አሁን በእኛ ላይ ተቃርቦአል። ነገር ግን ስንዴና እንክርዳድ 'እስከ መከሩ ድረስ አብረው ያድጋሉ።'" Testimonies, volume 5, 100.

በኢሳይያስ ሃያ ሁለት ውስጥ ያለው አመራር "በቀስተኞች" ተባብሮ ታስሮአል። ሸብና በቤቱ ላይ አለቃ እንደሆነ ተለይቶ ይጠቀሳል። ስፍራውም ለኪልቅያስ ልጅ ለኤልያቄም ይሰጣል። በኢሳይያስ ሃያ ሁለት ውስጥ በትንቢታዊ ክስተቶች "ራእይ" የተወከለው ትንቢታዊ መልእክት፣ የሰሜን ንጉሥ ሲቀርብ በኢየሩሳሌም ሁለት ወገኖች አምላኪዎችን አፍርቷል። አንዱ ወገን ለሰማያዊው ጎተራ እየታሰረ ነው፣ ሌላውም ለዘመኑ መጨረሻ እሳቶች። ኃጥኣንን ያሰረው "ቀስተኞች" ነው። ይህም በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ካሉት ብዙ የእስልምና ምልክቶች አንዱ ነው።

ከቄዳርም ልጆች ውስጥ ያሉት የኃያላን ሰዎች ቀስተኞች ቍጥር ቀረው ይቀንሳል፤ ይህን የተናገረው የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር ነውና። ኢሳይያስ 21፡17።

እነዚህም የእስማኤል ልጆች ስሞች ናቸው። በስሞቻቸው እንደ ትውልዳቸው፤ የእስማኤል በኩር ነባዮት፣ ቄዳር፣ አድቤኤል፣ ሚብሳም፣ ሚሽማ፣ ዱማ፣ ማሳ፣ ሐዳር፣ ቴማ፣ ጬር፣ ናፊስ፣ ቄድማ፤ እነዚህ የእስማኤል ልጆች ናቸው። እነዚህም ስሞቻቸው ናቸው። በመንደሮቻቸውና በሰፈሮቻቸው፤ እንደ አሕዛባቸው አሥራ ሁለት አለቆች ነበሩ። ዘፍጥረት 25፡13-16።

መሪነት ያለው አድቪንቲዥም፣ እስልምና በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ፍጻሜ መሠረት በ2001 ዓ.ም. መስከረም 11 ቀን ዩናይትድ ስቴትስን እንደ ወረረ የሚገልጽውን መልእክት በእምቢታ ሲቀበል፣ በቀስተኞች ታሰረ። በ9/11 የተፈጸመው ጥቃት፣ በ1989 በሶቪየት ሕብረት መፍረስ ጊዜ የታተመ የነበረው መልእክት መረጋገጫ ነበር። እስልምና በ9/11 የፈጸመው ጥቃት፣ እስልምና መታገዱን የሚመለከት ትንቢት የመጀመሪያውን መላእክት መልእክት ሚሊር ዋና የትንቢታዊ ደንብ፣ አንድ ቀን አንድ ዓመትን እንደሚወክል በማረጋገጥ ኃይል እንደሰጠው ከ1840 ዓ.ም. ነሐሴ 11 ጋር ተመሳሳይ ነበር። 1840 ዓ.ም. ነሐሴ 11 ቀን፣ በአንድ ቀን ለአንድ ዓመት መርህ ላይ የተመሠረተ አስቀድሞ የተነገረ ክስተት ፍጻሜ ነበር። ይህም በተፈጸመ ጊዜ የመጀመሪያው መላእክት መልእክት በዓለም ሁሉ ያሉ የሚሲዮን ጣቢያዎች ሁሉ ተላለፈ።

9/11 ለአድቪንቲዥም እንዲያውጅ የተሰጠውን “ራእይ” ዋና መርህ አረጋገጠ። ያ መርህ ታሪክ እንደሚደገም ነው። የአንድ ቀን ለአንድ ዓመት መርህ በነሐሴ 11፣ 1840 በተረጋገጠ ጊዜ፣ የራእይ 10 ኃይል መልእክ ወረደ፣ ይህም የሚሊር የፍርድ ሰዓት መልእክት ኃይል መቀበሉን ምልክት አደረገ፤ ስለዚህም የራእይ 18 መልእክ በ9/11 በወረደበት ጊዜ የሆነውን ነገር በምሳሌ አመለከተ።

“ኒው ዮርክ በማዕበል ሞገድ እንደሚጠረግ እኔ አውጀዋለሁ የሚለው ቃል እንዴት መጣ? ይህን እኔ ከቶ አልተናገርሁም። በዚያ ከፍ ከፍ የሚሉትን ታላላቅ ሕንፃዎች፣ ወለል በወለል ሲነሡ ሳይ እንዲህ ብዬ ተናግራለሁ፡- ‘ኔታ ምድርን በብርቱ ለማናወጥ በሚነሣበት ጊዜ፣ እንዴት ያሉ አስፈሪ ትዕይንቶች ይከሰታሉ! በዚያን ጊዜም የራእይ 18፣1-3 ቃላት ይፈጸማሉ።’ የራእይ ምዕራፍ አሥራ ስምንት ሙሉ በሙሉ በምድር ላይ ሊመጣ ስላለው ነገር ማስጠንቀቂያ ነው። ነገር ግን በተለይ ስለሚመጣው ነገር ከኒው ዮርክ ጋር በተያያዘ ለእኔ የተሰጠ ብርሃን የለኝም፤ የማውቀው ግን አንድ ቀን በዚያ ያሉት ታላላቅ ሕንፃዎች በእግዚአብሔር ኃይል መገልበጥና መናወጥ ይወድቃሉ ብቻ ነው። ከተሰጠኝ ብርሃን የተነሣ፣ ጥፋት በዓለም ውስጥ እንዳለ አውቃለሁ። ከኔታ አንድ ቃል፣ ከኃይል ኃይሉም አንድ ንክኪ ብቻ፣ እነዚህ ግዙፍ መዋቅሮች ይወድቃሉ። የእነርሱም አስፈሪነት ልንገምተው የማንችለው ትዕይንቶች ይከሰታሉ።”  
Review and Herald, July 5, 1906.

ስለ እስልምና ለመናገር በእርግጥ ከዚህ የበለጠ ብዙ ነገር አለ፤ ነገር ግን ሸብና የሚወክለው በታሪክ መደጋገም ላይ የተመሠረተውን የትንቢታዊ ታሪክ “ራእይ” የሚክዱ እነዚያን ነው፤ ይህም ከታሪክ መደጋገም መሠረታዊ እውነት ጋር የተያያዘ ነው—የአንድ ነገር መጀመሪያ የዚያውን ነገር ፍጻሜ ያሳያል የሚለው እውነት። እስልምና በኦገስት 11, 1840 የተገደበበት ጊዜ የራእይ አሥር መልእክ ወረደ፤ እና እስልምና በ9/11 የተፈታበት ጊዜ የራእይ አሥራ ስምንት መልእክ ወረደ።

እኔም አልሁ፤ እባካችሁ ስሙ፣ እናንተ የያዕቆብ አለቆችና የእስራኤል ቤት መኪንንት፤ ፍርድን ማወቅ የሚገባችሁ እናንተ አይደላችሁምን? መልካሙን የምትጠሉ ክፉንም የምትወዱ፣ ቆዳቸውን ከላያቸው የምታራግፉ፣ ሥጋቸውንም ከአጥንቶቻቸው የምታወጡ፤ ደግሞ የሕዝቤን ሥጋ የምትበሉ፣ ቆዳቸውንም ከላያቸው የምታገፉ፣ አጥንቶቻቸውንም የምትሰብሩ፣ ለምንቸቱ እንደሚዘጋጅ፣ በድስትም ውስጥ እንዳለ ሥጋ የምትቆራረጡአቸው። በዚያን ጊዜ ወደ እግዚአብሔር ይጮኻሉ፣ እርሱ ግን አይሰማቸውም፤ በዚያን ጊዜም በሥራቸው ክፉ እንደሆኑ መጠን ፊቱን ከእነርሱ ይሰውራል። ሕዝቤን ስሕተት የሚያሳቱ ነገሮችን ስለሚመለከት እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ በጥርሳቸው የሚነክሱ ሰላም ይላሉ፤ በአፋቸውም የማያኖርላቸውን ሰው ጦርነት በላይ ያዘጋጃሉ። ስለዚህ ራእይ እንዳታይ ሌሊት ይሆንባችኋል፤ ምዋርትም እንዳትመውሩ ጨለማ ይሆንባችኋል፤ ፀሐይም በነቢያቱ ላይ ትጠልቃለች፣ ቀኑም በላያቸው ይጨልማል። ባለ ራእዮችም ያፍራሉ፣ ምዋርተኞችም ይዋረዳሉ፤ ከእግዚአብሔር መልስ ስለሌለ፣ ሁሉም ከንፈራቸውን ይሸፍናሉ። እኔ ግን በእውነት የያዕቆብን መተላለፍ፣ የእስራኤልንም ኃጢአት ለመግለጽ፣ በእግዚአብሔር መንፈስ ኃይልና ፍርድ ጽናትም ተሞልቻለሁ። እባካችሁ ይህን ስሙ፣ እናንተ ፍርድን የምትጸዩፉ ቅንነትንም ሁሉ የምታጣምሙ፣ የያዕቆብ ቤት አለቆችና የእስራኤል ቤት መኪንንት። ጽዮንን በደም ኢየሩሳሌምንም በዓመፅ ይሠራሉ።

አለቆቹ በጉቦ ይፈረዳሉ፤ ካህናቷም በዋጋ ያስተምራሉ፤ ነቢያቷም በገንዘብ ይመውራሉ፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር ላይ ይደገፋሉ፤ እንዲሁም ይላሉ፤ እግዚአብሔር በመካከላችን የለምን? ምንም ክፉ ነገር አይመጣብንም። ሚክያስ 3፡1-11።

እና በአርኤል [ኢየሩሳሌም] ላይ የሚዋጉ የአሕዛብ ሁሉ ብዛት፤ በእርስዎም ላይ እና በምሽግም ላይ የሚዋጉ ሁሉ፤ የሚያስጨንቁትም ሁሉ፤ እንደ ሌሊት ራጅይ ሕልም ይሆናሉ። እንዲሁም የተራበ ሰው እንደሚያልም፤ እነሆ፤ ይበላል፤ ነገር ግን ይነቃል፤ ነፍሱም ባዶ ናት፤ ወይም የተጠማ ሰው እንደሚያልም፤ እነሆ፤ ይጠጣል፤ ነገር ግን ይነቃል፤ እነሆም፤ ደክሞአል፤ ነፍሱም እንደገና ትመኛለች፤ እንዲሁ በጽዮን ተራራ ላይ የሚዋጉ የአሕዛብ ሁሉ ብዛት ይሆናል። ቆዩና ተደነቁ፤ ጩኸ እና ጩኸ፤ ሰክረዋል፤ ነገር ግን በወይን አይደለም፤ ይንገግገግላሉ፤ ነገር ግን በሚያሰክር መጠጥ አይደለም። እግዚአብሔር በእናንተ ላይ የጥልቅ እንቅልፍ መንፈስን አፍስሰባችኋልና፤ ዓይኖቻችሁንም ዘግቶአል፤ ነቢያትንና አለቆቻችሁን፤ ባለራእዮችንም ሸፍኖአል። የሁሉም ራጅይ ለእናንተ እንደ ታተመ መጽሐፍ ቃል ሆኖባችኋል፤ እርሱንም ለተማረ ሰው፡ “ይህን እባክህ አንብብ” ብለው ይሰጡታል፤ እርሱም፡ “ታትሞአልና አልችልም” ይላል። መጽሐፍም ላልተማረ ሰው፡ “ይህን እባክህ አንብብ” ብለው ይሰጡታል፤ እርሱም፡ “አልተማርሁም” ይላል። ስለዚህ ጌታ አለ፡ ይህ ሕዝብ በአፉ ስለሚቀርብልኝ እና በከንፈሩ ስለሚያከብረኝ፤ ልቡን ግን ከእኔ እጅግ አርቆአል፤ እኔንም የሚፈራው ፍርሃት በሰው ትእዛዝ የተማረ ስለሆነ፤ ስለዚህ፤ እነሆ፤ በዚህ ሕዝብ መካከል ድንቅ ሥራ አደርጋለሁ፤ እንዲሁም ድንቅ ሥራና ተአምር፤ የጠቢባኖቻቸው ጥበብ ትጠፋለችና፤ የአስተዋዮቻቸውም ማስተዋል ይሰውራል። ምክራቸውን ከእግዚአብሔር ለመሰወር በጥልቅ የሚፈፈሉ፤ ሥራቸውም በጨለማ የሆነ፤ “ማን ያየናል? ማንን ያውቀናል?” የሚሉ ወዮላቸው! ነገሮችን ተገልብጦ የምታዩት እንደ ሸክላ ሠሪ ጭቃ ይቈጠራል፤ ሥራው ለሠራው፡ “አልሠራኝም” ይላልን? ወይስ የተሠራው ነገር ለሠራው፡ “ማስተዋል የለውም” ይላልን? ኢሳይያስ 29፡7-16።

እንደ ኢሳይያስ አባባል፤ የራጅይ ሸለቆ “በሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር በየራጅይ ሸለቆ ውስጥ የመከራ፤ የመረገጥ፤ የጭንቀት ቀን፤ ቅጥሮችንም የማፍረስ፤ ወደ ተራሮችም የመጮኽ ቀን” ነው። ስለዚህ ኢሳይያስ፤ እንዲሁም ኢየሱስ እንዳደረገው፤ መራራ ልቅሶ ያለቅሳል።

የኢየሱስ እንባ ለራሱ መከራ በቅድሚያ የተነሣ አልነበረም። በፊቱ ጌቴሴማኒ ተዘርግቶ ነበር፤ በዚያም በቅርቡ የታላቅ ጨለማ ሽብር ይሸፍነው ነበር። እንዲሁም ለዘመናት ሁሉ ለመሥዋዕት መሥዋዕቶች የሚቀርቡ እንስሳት የተመሩበት የበጎች በር በዓይኑ ፊት ነበር። ይህ በር ደግሞ በቅርቡ ለእርሱ፤ ለዚያ ታላቅ ፀረ-አምሳል፤ ይከፈት ነበር፤ የዓለም ኃጢአት ስለሚሆን መሥዋዕቱን እነዚህ መሥዋዕቶች ሁሉ የሚያመለክቱት ወደ እርሱ ነበር። በአቅራቢያውም የቀራንዮ ስፍራ ነበር፤ የሚቀርበው የሥቃይ መድረክ። ሆኖም አዳኙ ያለቀሰውና በመንፈስ ጭንቀት የተነሣ ያቃሰተው በእነዚህ የጭካኔ ሞቱ ማሳሰቢያዎች ምክንያት አልነበረም። ሐዘኑ የራስ ወዳድነት የተቀላቀለበት አልነበረም። የራሱ ሥቃይ ሐሳብ ያንን ክቡር፤ ራስን የሚሠዋ ነፍስ አላስፈራራትም። የኢየሱስን ልብ የወጋው የኢየሩሳሌም ትዕይንት ነበር—የእግዚአብሔርን ልጅ የጣለችና ፍቅሩን የናቀች፤ በኃያላን ተአምራቱ እንድትረታ እምቢ ያለች፤ ሕይወቱንም ለመውሰድ ልትቀርብ ያለች ኢየሩሳሌም። እርስዎ አዳኛዎን በመክዳት በተሸመቸው በደል ምን እንደ ሆነች አየ፤ ቁስላዋን ማዳን የሚችለውን እርሱን ብቻ ብትቀበል ደግሞ ምን ልትሆን እንደምትችል አየ። እርሱ ሊያድናት መጥቶ ነበር፤ እንዴት ሊተዋት ይችል?

እስራኤል የተመረጠ ሕዝብ ነበረች፤ እግዚአብሔርም ቤተ መቅደሳቸውን መኖሪያው አድርጎ ነበር፤ እርስዎም “በአቀማመጧ የተዋበች፤ የምድር ሁሉ ደስታ” ነበረች። መዝሙር 48፡2። ከአንድ ሺህ ዓመታት በላይ የክርስቶስ ጠባቂነት እና አባት ለአንድ ደጃ እንደሚያሳየው ያለ ርኅራኄ ፍቅር የተመዘገበበት ታሪክ በዚያ ነበር። በዚያ ቤተ መቅደስ ነቢያት ከባድ ማስጠንቀቂያዎቻቸውን ተናግረው ነበር። በዚያም የሚቃጠሉ ዕጣን ማቃጠያዎች ይነወጡ ነበር፤ ዕጣኑም ከአምላኪዎች ጸሎት ጋር

ተቀላቅሎ ወደ እግዚአብሔር ይወጣ ነበር። በዚያ የእንስሳት ደም ይፈስ ነበር፤ ይህም የክርስቶስን ደም የሚያመለክት ነበር። በዚያ ይህም ከስርዓት መክፈቱ በላይ ክብሩን ገልጦ ነበር። በዚያ ካህናት አገልግሎት ነበር፤ የምልክትና የሥርዓት ግርማ ሞገስም ለዘመናት ቀጥሎ ነበር። ነገር ግን ይህ ሁሉ ፍጻሜ ሊኖረው ይገባ ነበር።

ኢየሱስ እጁን—ብዙ ጊዜ የታመሙትንና የሚሠቃዩትን የባረከባትን—አነሣ፤ ወደ ጥፋት የተፈረደችውን ከተማ እያመለከተባትም በተሰበረ የሐዘን ንግግር እንዲህ ብሎ ጮኸ፤ “አንቺስ እንኳ፤ ቢያንስ በዚህ በቀንሽ፤ ለሰላምሽ የሚሆኑትን ነገሮች ባወቅሽ ኖሮ!” በዚህ ስፍራ አዳኙ ቆመ፤ ኢየሱስም እግዚአብሔር ሊሰጣት የፈለገውን እርዳታ—የተወደደውን ልጁን ስጦታ—ብትቀበል የነበረችበትን ሁኔታ ግን ሳይናገር ተወው። ኢየሱስም ለማወቅ መብት የነበራትን ብታውቅ፤ ሰማይም የለአለትን ብርሃን ብታዳምጥ ኖሮ፤ በብልጽግና የክብር ተገልጦ፤ የመንግሥታት ንግሥት፤ በእግዚአብሔር የተሰጣት ኃይል ብርታት ነፃ ሆና ትቆም ነበር። በደጃቿ ላይ የቆሙ የጦር ሰራዊት አይኖሩም ነበር፤ የሮማውያንም ሰንደቆች ከቅጥሮቿ ላይ አይውለበሉም ነበር። ኢየሱስም ቤዛዋን ብትቀበል ሊባርካት ይችል የነበረው ያ የከበረ ዕድል በእግዚአብሔር ልጅ ፊት ተገለጠ። በእርሱ አማካኝነት ከከባድ በሽታዎ ተፈውሳ፤ ከባርነት ነፃ ወጥታ፤ እንዲሁም እንደ ምድር ታላቅ ዋና ከተማ ተመስርታ ልትኖር እንደምትችል አየ። ከቅጥሮቿ የሰላም ርግብ ወደ ሕዝብ ሁሉ በወጣች ነበር። ለዓለም የክብር ዘውድ ትሆን ነበር።

“ነገር ግን ኢየሱስም ምን ልትሆን ትችል እንደ ነበር የሚያሳየው ያ ደማቅ ምስል ከአዳኙ እይታ ይጠፋል። እርሱ አሁን በሮማውያን ቀንበር ሥር እንዳለች፤ የእግዚአብሔርን ቍጣ ተሸክማ፤ ለእርሱ የፍትሕ በቀል ፍርድ እንደተወሰነባት ትሆን መሆኗን ይገነዘባል። የሐዘኑን ተቋረጦ ክር እንደ ገና ያነሣል፡- ‘አሁን ግን ከዓይኖቻች ተሰውረዋል። ቀኖች በአንቺ ላይ ይመጣሉና፤ ጠላቶቻች በዙሪያሽ ቅጥር ይጥላሉ፤ ይከብቡሽማል፤ ከሁሉም ወገን ያጥቡሽማል፤ አንቺንና በውስጥሽ ያሉትን ልጆቻች ከምድር ጋር እኩል ያደርጉሻል፤ በአንቺም ውስጥ ድንጋይ በድንጋይ ላይ አይተዉም፤ የመጎብኘትሽን ጊዜ ስላለወቅሽ ነውና።”

“ክርስቶስ ኢየሱስምን ከልጆቹ ጋር ለማዳን መጣ፤ ነገር ግን ፈሪሳዊ ትዕቢት፤ ግብዝነት፤ ቅናት እና ክፋት ዓላማውን እንዳይፈጽም ከልክለውት ነበር። ኢየሱስ በተፈረደባት ከተማ ላይ የሚመጣውን አስፈሪ ቅጣት ያውቅ ነበር። ኢየሱስም በሠራዊት ተከብባ አየ፤ በተከበቡትም ውስጥ ያሉ ነዋሪዎች እስከ ራብና ሞት ሲደፈቁ፤ እናቶቻም የራሳቸውን ልጆች ሬሳ ሲበሉ፤ የተፈጥሮ ፍቅርም በራብ እየተበላ ስለጠፋ፤ ወላጆችና ልጆች የመጨረሻውን ቁራሽ እህል እርስ በርሳቸው ሲነጥቁ አየ። አይሁድ በእርሱ ማዳንን በመናቃቸው የተገለጠው ግትርነታቸው፤ ለሚወርሩባቸው ሠራዊቶች መገዛትንም እንዲክዱ እንደሚያደርጋቸው አየ። እርሱ ሊሰቀልበት የነበረውን ቀራንዮ፤ በመስቀሎች እንደ ዱር ዘፍች ብዛት ተሞልቶ አየ። ምስኪኖቹን ነዋሪዎች በማሰቃያ መሣሪያና በስቅለት ግፍ ሲሰቃዩ፤ ውብ ቤተ መንግሥቶች ሲፈረሱ፤ ቤተ መቅደሱ ፍርስራሽ ሆኖ፤ ከግዙፍ ቅጥሮቹም አንድ ድንጋይ እንኳ በሌላው ላይ ሳይቀር፤ ከተማይቱም እንደ እርሻ ሲታረስ አየ። አዳኙ ያንን አስፈሪ ትዕይንት እያየ በሥቃይ ማልቀሱ የሚገባ ነበር።”

“ኢየሱስም የእርሱ እንክብካቤ ልጅ ነበረች፤ እና ርኅሩኅ አባት በመንገድ የጠፋ ልጁ ላይ እንደሚያለቅስ ሁሉ፤ እንዲሁ ኢየሱስ በተወደደችው ከተማ ላይ አለቀሰ። እንዴት እተውሻለሁ? ለጥፋት እንድትሰጩ እንዴት አየሻለሁ? የኃጢአትሽን ጽዋ እስክትሞዩ ድረስ እተውሻ ዘንድ ይገባኛልን? አንዲት ነፍስ እጅግ ከፍ ያለ ዋጋ አላት፤ ከእርሷ ጋር ሲነጻጸር ዓለማት እንኳ ወደ ኢምንትነት ይወርዳሉ፤ ነገር ግን እዚህ ሊጠፋ ያለ አንድ ሙሉ ሕዝብ ነበር። በሰማያት ላይ ወደ ምዕራብ የሚያዘቀዝቅ ፀሐይ ከዓይን ሲሰወር፤ የኢየሱስም የጸጋ ቀን ያበቃ ነበር። ሰልፋ በደብረ ዘይት አናት ላይ ቆሞ ሳለ፤ ኢየሱስም ለመንስኤ ገና አልዘገየባትም ነበር። በዚያን ጊዜ የምሕረት መልአክ ከወርቃማው ዙፋን ወርዳ ለፍትሕና በፍጥነት ለሚመጣ ፍርድ ስፍራ ለመስጠት ክንፎቿን እየጠቀሰች ነበር። ነገር ግን የክርስቶስ ታላቅ የፍቅር ልብ

አሁንም ለኢየሱሳም ይመዘኑ ነበር፤ እርሷም ምሕረቱን የናቀች፣ ማስጠንቀቂያዎቿን የናቀች፣ እጅቿንም በደሙ ልታረክስ ተቃርባ ነበር። ኢየሱሳም ብቻ ብትነሳ ገና አልዘገየም ነበር። የሚጠልቀው ፀሐይ የሙጨረሻ ጨረሮች በመቅደሱ፣ በግንቡ፣ እና በጨፍ ላይ ሳሉ፣ አንዱ መልካም መልአክ ወደ አዳኝ ፍቅር አይመራትም? ጥፋቷንስ አያስወግድላትም? ነቢያትን የወገረች፣ የእግዚአብሔርን ልጅ የጣለች፣ በንስሐ አለመመለሷም ራሷን በባርነት እስራት ውስጥ እየቆለፈች የነበረችው ቆንጆና ያልተቀደሰች ከተማ፣—የምሕረቷ ቀን ሊያልቅ ተቃርባ ነበር!” The Desire of Ages, 576–578.

ኢሳይያስ በሃያ ሁለተኛው ምዕራፍ በኢየሱሳም ላይ የሚደረገውን ጦርነት ሲገልጽ፣ የሚያጠቁአት “በበሩ ላይ ራሳቸውን ለሰልፍ አሰለፉ።” ኤላምና ቂር በበሩ ላይ መሣሪያቸውን አዘጋጅተው አሉ፤ ከዚያም የኢየሱሳምን መሸፈኛ ያገኙታል። በኢሳይያስ መጽሐፍ፣ በበሩ ላይ ባሉ ጠላቶች የተገለጠው “መሸፈኛ” የግብፅ ጥላ ነው።

የሚያምፁ ልጆች ሆይ፣ ወዮላችሁ፤ ይላል እግዚአብሔር፤ ምክርን የሚያደርጉ ነገር ግን ከእኔ ያልሆነ፣ መሸፈኛንም የሚሸፈኑ ነገር ግን ከመንፈሴ ያልሆነ፣ ኃጢአትን በኃጢአት ላይ እንዲጨምሩ፤ ወደ ግብፅ ለመውረድ የሚሄዱ እና ከአፌ ያልጠየቁ፣ በፈርዖን ኃይል ራሳቸውን ለማበርታት እና በግብፅ ጥላ ለመታመን! ኢሳይያስ 30፡1፣ 2።

በሽብና የተወከሉት በግብፅ ላይ እምነታቸውን እንዳኖሩ፣ ግብፅም እንደምትጠብቃቸው እያሰቡ መሆናቸው በኢየሱሳም ጠላቶች ዘንድ የታወቀ ነው፤ ሆኖም በሂልቅያስ ልጅ በኤልያቄም የተወከሉት በ“ግብፅ ጥላ” አይታመኑም፣ ነገር ግን በእግዚአብሔር መንፈስ መሸፈኛ ተሸፍነው በ“የልዑል ጥላ” ይታመናሉ።

በልዑል ስውር ስፍራ የሚኖር ሁሉን ቻይ በሆነው ጥላ ሥር ያድራል። ስለ እግዚአብሔር እንዲህ እላለሁ፤ እርሱ መጠጊያዬና ምሽጌ ነው፤ አምላኬ ነው፤ በእርሱም እታመናለሁ። መዝሙር 91፡1, 2።

በእሑድ ሕግ ቀውስ ጊዜ፣ በኪልቅያስ ልጅ በኤልያቄም የተመሰሉት ጥበበኛ ደናግል በልዑል ጥላ ይታመናሉ፤ በሽብናም የተመሰሉት ሰነፍ ደናግል ግን በግብፅ ጥላ ይታመናሉ። “ተገለጠ” ተብሎ የተተረጎመው ቃል ማራቆትንና ወደ ምርኮ መውሰድን ያመለክታል። በበሩ ያሉት ጠላቶች የኢየሱሳም ጥበቃ መወገዱን ያውቃሉ፤ ከዚያም ሽብናና ባልንጀሮቹ ራሳቸውን ለማዳን ሊሞክሩ ይጀምራሉ። ምክንያቱም “የዳዊትን ከተማ ብርቆች” ያያሉና ጠላት እንዲገባ የሚያስችሉ ብዙ ብርቆች እንዳሉ ያያሉ። በድንጋጤ፣ በአሥሩ ደናግል ምሳሌ እንደተወከለው፣ ሰነፎቹ መጠጊያ ለመፈለግ ይጀምራሉ፤ ነገር ግን ምንም የላቸውም።

ሽብና ለመዳኑ “የዱር ጋሻ” ወደሚባለው ይመለከታል፣ ነገር ግን ዘግይቶአል። በኢየሱሳም ያሉትን ቤቶች ይቆጥራል፣ ቅጥሩንም ለማጽናናት ሲል ማፍረስ ይጀምራል፣ ነገር ግን ዘግይቶአል። ከታችኛው መጠመቂያ ውኃ በአንድነት ያከማቻሉ፣ ከአሮጌውም መጠመቂያ ውኃ ጋር ለማገናኘት ይሞክራሉ፣ ነገር ግን ዘግይቶአል። ውኃ የመንፈስ ቅዱስ ዋነኛ ምልክት መሆኑ እነርሱ በእጅጉ ዘይት እየፈለጉ እንደሆነ ያመለክታል፣ ነገር ግን ዘግይቶአል። በጥረታቸው ሁሉ የመጠመቂያዎቹን ፈጣሪ ረሱ። እርሱም እነዚያን “መጠመቂያዎች” የእውነት ቤተ መያዣዎች አድርጎ ከዘመናት በፊት እንደሠራቸው ረሱ። በድሮ ዘመናት መልእክቱን የሰጠው የዘላለም ዓለት መሆኑንም ረሱ። በዋልያም ሚሊር ሥራ የተመሠረቱት መሠረቶች የሚወክሉአቸውን የቀድሞ መንገዶች ለመሄድ አልመረጡም።

“ጠላት በእነዚህ የሙጨረሻ ቀኖች ለመቆም ሕዝብን የማዘጋጀት ሥራ ከወንድሞቻችንና ከእህቶቻችን አእምሮ ሊያዘር እየፈለገ ነው። የእርሱ ረቂቅ ማታለያዎች አእምሮዎችን ከዘመኑ አደጋዎችና ከኃላፊነቶቹ ለማራቅ ተዘጋጅተዋል። ክርስቶስ ለሕዝቡ ለዮሐንስ እንዲሰጥ ከሰማይ ያመጣውን ብርሃን እንደ ምንም ነገር ይቆጥሩታል። በፊታችን ያሉት ትዕይንቶች ልዩ ትኩረት እንዲቀበሉ የሚያስፈልግ በቂ አስፈላጊነት እንደሌላቸው ያስተምራሉ። ሰማያዊ ምንጭ ያላትን እውነት ውጤት አልባ ያደርጋሉ፣ ከእግዚአብሔርም ሕዝብ ያለፈውን ልምምዳቸውን ይነጥቃሉ፤ በእርሱም ፋንታ የሐሰት ሳይንስን ይሰጧቸዋል።”

“እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- በመንገዶች ላይ ቁሙ፣ ተመልከቱም፣ የቀደሙትንም መንገዶች ጠይቁ፤ መልካሙ መንገድ የት እንዳለ፣ በእርሱም ሂደት።” ኤርምያስ 6፡16።

“ማንም የእምነታችንን መሠረቶች ለማፍረስ እንዳይሻ ይሁን—እነዚህም መሠረቶች በሥራችን መጀመሪያ ጊዜ ቃሉን በጸሎት በተሞላ ጥናትና በራእይ የተጣሉ ናቸው። ባለፉት አምሳ ዓመታት እኛ በእነዚህ መሠረቶች ላይ እየሠራን ነበር። ሰዎች አዲስ መንገድ እንዳገኙ እና ከተጣለው መሠረት ይልቅ ይበልጥ ጽኑ መሠረት ሊጥሉ እንደሚችሉ ሊያስቡ ይችላሉ። ነገር ግን ይህ ታላቅ ማታለል ነው። ከተጣለው መሠረት በቀር ሌላ መሠረት ማንም ሊጥል አይችልም።”

“በቀደሙዎቹ ዘመን ብዙዎች አዲስ እምነትን ለመገንባትና አዲስ መርሆችን ለማቋቋም ተነሥተው ነበር። ነገር ግን ግንባታቸው ምን ያህል ጊዜ ቆመ? ብዙም ሳይቆይ ወደቀ፤ ምክንያቱም በዓለቱ ላይ አልተመሠረተም ነበር።

“የመጀመሪያዎቹ ደቀ መዛሙርት የሰዎችን ንግግር ሊገጥሙ አልነበረባቸውም? የሐሰት ንድፈ ሐሳቦችን ሊያዳምጡ አልነበረባቸውም? ከዚያም ሁሉን ካደረጉ በኋላ፣ ‘ከተጣለው መሠረት በቀር ማንም ሌላ መሠረት ሊጥል አይችልም’ ብለው ጽኑ ሊቆሙ አልነበረባቸውም? 1 ቆሮንቶስ 3፡11።

“ስለዚህ የመተማመናችንን መጀመሪያ እስከ መጨረሻ ድረስ ጽኑ አድርገን መያዝ አለብን። ከእግዚአብሔርና ከክርስቶስ የኃይል ቃላት ለዚህ ሕዝብ ተልከዋል፤ እነርሱም ከዓለም እያወጧቸው ነጥብ በነጥብ ወደ አሁኑ እውነት ግልጽ ብርሃን አስገብተዋቸዋል። ከቅዱስ እሳት የተነኩ ከንፈሮች ጋር የእግዚአብሔር አገልጋዮች መልእክቱን አውጀዋል። መለኮታዊው ንግግር ለተሰበከው እውነት እውነተኛነት ማግተሙን አኑርበታል።” Testimonies, volume 8, 296, 297.

ይህ ሁሉ የሚፈጸምበት “ቀን”፣ ኢሳይያስ “ለልቅሶ፣ ለዋይታ፣ ለራስ መላጩት፣ ማቅምም ለመታጠቅ” የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር የጠራበት ቀን መሆኑን የሚለየው መጽሐፍ ቅዱሳዊው “ቀን” ነው።

እግዚአብሔርም ለሙሴ ተናግሮ እንዲህ አለው፤ ደግሞም በዚህ በሰባተኛው ወር በአሥረኛው ቀን የማስተስረያ ቀን ይሆናል፤ ለእናንተም የተቀደሰ ጉባኤ ይሆናል፤ ነፍሳችሁንም ታስጩንቃላችሁ። ለእግዚአብሔርም በእሳት የሚቀርብ መሥዋዕት ታቀርባላችሁ። በዚያም ቀን ምንም ሥራ አታደርጉም፤ ምክንያቱም በአምላካችሁ በእግዚአብሔር ፊት ስለ እናንተ ማስተስረያ ይደረግ ዘንድ የማስተስረያ ቀን ነውና። በዚያ ቀን ነፍሱን የማያስጩንቅ ማንኛውም ሰው ከሕዝቡ መካከል ይቈረጣል። በዚያም ቀን ማንኛውም ሥራ የሚሠራ ማንኛውም ሰው፣ ያ ሰው ከሕዝቡ መካከል እጠፋለሁ። ምንም ዓይነት ሥራ አታደርጉ፤ ይህም በትውልዳችሁ ሁሉ በምትኖሩበት ስፍራ ሁሉ ለዘላለም ሥርዓት ይሆናል። የፍጹም ዕረፍት ሰንበት ይሁንላችሁ፤ ነፍሳችሁንም ታስጩንቃላችሁ፤ ከወሩ ዘጠነኛው ቀን ምሽት ጀምሮ እስከ ምሽት ድረስ ሰንበታችሁን ታከብራላችሁ። ዘሌዋውያን 23፣26-32።

ሸብናና የኪልቅያስ ልጅ ኤልያቄም የሚያመለክቱት ቀን፣ ከ1844 ጀምሮ ሚካኤል እስኪቆም ድረስ ያለውን ታሪክ የሚሸፍነው የእውነተኛው የማስተስረያ ቀን ነው። በዚያ ዘመን አድጌንቴዝም “ነፍሳቸውን እንዲያስጩንቁ” ተጠርቶአል፤ ወይም ኢሳይያስ እንደሚወክለው “ለልቅሶ፣ ለዋይታ፣ ራስንም ለመላጩት፣ ማቅም ለመታጠቅ” ተጠርቶአል።

“በ1844 ዓ.ም. ታላቁ ሊቀ ካህናታችን የምርመራ ፍርድን ሥራ ለመጀመር ወደ ሰማያዊው መቅደስ እጅግ ቅዱስ ስፍራ ገባ። የጻድቃን ሙታን ጉዳዮች በእግዚአብሔር ፊት ሲመረመሩ ቆይተዋል። ያ ሥራ በሚፈጸምበት ጊዜ ፍርድ በሕዝባችን ላይ ይነገራል። እነዚህ ጽኑ ጊዜያት እንዴት ውድ ናቸው! እንዴትስ አስፈላጊ ናቸው! እያንዳንዳችን በሰማይ ፍርድ ቤት የሚጠበቅ ጉዳይ አለን። እያንዳንዳችን በሥጋ ሳለን እንደ ሠራዊት ሥራ ለየብቻችን ልንፈረድ ነው። በምሳሌያዊው አገልግሎት፣ በምድራዊው መቅደስ እጅግ ቅዱስ ስፍራ ሊቀ ካህኑ የማስተስረያ ሥራ ሲያከናውን፣ ሕዝቡ በእግዚአብሔር ፊት ነፍሳቸውን

እንዲያዋርዱና ኃጢአታቸውን እንዲናዘዙ ተጠይቀው ነበር፤ ይህም ስለ እነርሱ ማስተሰረድ እንዲደረግና ኃጢአታቸው እንዲደመስስ ነበር። ክርስቶስ በላይ ባለው መቅደስ ስለ ሕዝቡ እየለመነ ሳለ፣ በእያንዳንዱም ጉዳይ ላይ የመጨረሻውና የማይለወጠው ውሳኔ ሊነገር ባለበት በዚህ እውነተኛው የማስተሰረድ ቀን፣ ከእኛ ከዚያ ያነሰ ነገር ይጠየቃልን?”

“በዚህ አስፈሪና ከባድ ዘመን ውስጥ ያለን ሁኔታ ምንድን ነው? ወይ፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምን ያህል ትዕቢት እየነገሠ ነው? ምን ያህል ግብዝነት? ምን ያህል ማታለል? የአለባበስ ፍቅር? ቀላልነትና መዝናኛ ፍቅር? የበላይነትንም መሻት! እነዚህ ኃጢአቶች ሁሉ አእምሮን አጨልመውታል፣ ስለዚህም ዘላለማዊ ነገሮች አልታወቁም። በዚህ የዓለም ታሪክ ውስጥ የት እንዳለን እንድናውቅ መጻሕፍትን አንመርምርም? በዚህ ጊዜ ለእኛ እየተፈጸመ ስላለው ሥራ፣ እና ይህ የማስተሰረድ ሥራ እየተካሄደ ሳለ እኛ እንደ ኃጢአተኞች ልንይዘው ስለሚገባን ስፍራ አስተዋዮች አንሁንም? ለነፍሳችን መዳን ምንም እንኳ አሳብ ካለን፣ ግልጽ ለውጥ ማድረግ ይገባናል። ጌታን በእውነተኛ ንስሐ ልንፈልገው ይገባናል፤ ኃጢአቶቻችንም እንዲደመሱሱ በጥልቅ የነፍስ ሐዘን ልንናዘዝቸው ይገባናል።” Selected Messages, መጽሐፍ 1, 124, 125.

በዚያም ቀን የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ለልቅሶ፣ ለዋይታ፣ ራስንም ለመላጩት፣ ማቅም ለመታጠቅ ጠራ፤ እነሆም፣ ደስታና ሐሴት፣ በሬዎችን ማረድና በጎችን መግደል፣ ሥጋን መብላትና ወይንን መጠጣት፤ “እንብላና እንጠጣ፤ ነገ እንሞታለንና” ማለት። ኢሳይያስ 22፡12፣ 13።

ጌታ ሸብና ነፍሱን እንዲያስጨንቅ ጠራው፤ እርሱ ግን መብላትንና መጠጣትን እና መዘናጋትን መረጠ። ጌታም ይህ የሸብና ኃጢአት እንደማይሰረድ በ“ጀሮው” “ገለጠለት።” “ይሰረድ” ተብሎ የተተረጎመው ቃል በዘሌዋውያን ውስጥ “ማስተሰረድ” ለማለት የተጠቀሰው ቃል ነው። ይህ የሎዶቅያ አድቪንቲስቲዝም ኃጢአት አይስተሰረድም። አሁንም ኢሳይያስ የሸብናን (የሎዶቅያ አድቪንቲስቶችን) ከኤልያቄም ከሂልቅያስ ልጅ (ከፊላደልፊያ አድቪንቲስቶች) ጋር ያለውን ግንኙነት መናገር ይጀምራል።

ሸብና እንደ ይሁዳ የነበረው እንዲሁ “ገንዘብ ያቸዘ” ነው። በነህምያ ዘመንም ጦቢያ ቊርባኖች ሊቀመጡበት በሚገባ በነበረው ክፍል (መዝገብ ቤት) ውስጥ በእግዚአብሔር መቅደስ ውስጥ ይኖር ነበር። ነህምያም ቤተ መቅደሱን ባነጻ ጊዜ ጦቢያንና ዕቃዎቹን ወደ ውጭ ጣለው። ሸብናም ደግሞ ሊጣል ይገባዋል። ሁለቱም በእሁድ ሕግ ጊዜ የሎዶቅያ አድቪንቲስቲዝም እንደሚተፋ የሚያመለክቱ ምሳሌዎች ናቸው።

“አሞናውያንና ሞአባውያን በእስራኤል ላይ ስላደረጉት ጭካኔና ክህደት፣ እግዚአብሔር በሙሴ አማካይነት ከሕዝቡ ጉባኤ ለዘላለም እንዲገለጽ አውጆ ነበር። ዘዳግም 23፡3-6ን ይመልከቱ። የካህናቱም አለቃ ይህን ቃል በመቃወም፣ ለዚህ ከተከለከለ ዘር ተወካይ ስፍራ እንዲዘጋጅ ሲል፣ በእግዚአብሔር ቤት ክፍል ውስጥ የተከማቹትን መባዎች አውጥቶ ነበር። ለእግዚአብሔር ከዚህ የሚበልጥ ንቀት ሊታይ አይችልም ነበር፤ ምክንያቱም በእግዚአብሔርና በእውነቱ ጠላት ላይ እንዲህ ያለ ሞገስ መዋል ነበርና።”

“ከፋርስ በተመለሰ ጊዜ፣ ነህምያ ስለዚህ ድፍረታማ የቅድስና ማርከስ ተረድቶ ወዲያውኑ ወሳኝ እርምጃ ወሰደ ያንንም ወራሪ አስወጣው። ‘እጅግ አሳዘነኝ፤’ ብሎ ያውጃል፤ ‘ስለዚህም የጦብያ የቤት ዕቃ ሁሉ ከክፍሉ ወደ ውጭ ጣልሁ። ከዚያም አዘዝሁ፤ ክፍሎቹንም አነጹ፤ የእግዚአብሔርንም ቤት ዕቃዎች ከቊርባኑና ከእጣኑ ጋር እንደ ገና ወደዚያ አመጣሁ።’

“መቅደሱ ብቻ ሳይሆን ተረክሶ ነበር፤ መሥዋዕቶቹም ደግሞ በተገቢው ስፍራ አልተውሉም ነበር። ይህም የሕዝቡን ልግስና የሚያበረታታ ሳይሆን የሚያቋርጥ ሆኖ ነበር። ቅንዓታቸውንና መንፈሳዊ ትኩሳታቸውን አጥተው ነበር፤ አስራታቸውንም ለመክፈል ፈቃደኞች አልነበሩም። የጌታ ቤት ግምጃ ቤቶች በበቂ ሁኔታ አልተሞሉም ነበር፤ በመቅደስ አገልግሎት የተሰማሩ ብዙ ዘማርያንና ሌሎችም በቂ ድጋፍ ስላልተቀበሉ የእግዚአብሔርን ሥራ ትተው በሌላ ስፍራ ለመሥራት ሄዱ።” Prophets and

Kings, 670.

ሸብና፣ ይሁዳስና ቶቢያ ሁሉም በዘመን መጨረሻ ያሉ ሎዶቅያዊ አድቪንቲስቶችን ይወክላሉ።

የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ ሂድ፣ በቤቱ ላይ የተሾመው ወደዚህ ገንዘብ ያዥ፣ ወደ ሰብና ግባና እንዲህ በለው፤ በዚህ ምን አለህ? በዚህስ ማን አለህ? በከፍታ ላይ መቃብር እንደሚቆርጥ፣ በዓለትም ውስጥ ለራሱ መኖሪያ እንደሚቀርጽ፣ ለራስህ በዚህ መቃብር የቀረጽኸው ምንድን ነው? እነሆ፣ እግዚአብሔር በኃይለኛ ምርኮ ይወስድሃል፣ ፈጽሞም ይሸፍንሃል። እርሱ በኃይል ይጠቅልላል፣ እንደ ኪስም ወደ ሰፊ ምድር ይጥልሃል፤ በዚያ ትሞታለህ፣ በዚያም የክብርህ ሠረገሎች ለጌታህ ቤት እፍረት ይሆናሉ። ከስፍራህም አሳድሃለሁ፣ ከማዕረግህም ያወርድሃል። ኢሳይያስ 22፡15-19።

እንደ ሰሜኑ ንጉሥ ወደ ኢየሩሳሌም ሲቀርብ፣ ይህ መቅረብ የሂደት መቅረብ እንደሆነ እና የኢየሩሳሌም ነዋሪዎችም እየመጣ እንዳለ ያውቁት እንደነበር ሊታሰብ ይገባል። ይህም በኢሳይያስ ምዕራፍ 4 ያለው ውስጥ የተለየው ነገር ነው። በዚያ ታርታን የአሰር አዛዥ አሽዶድን በግብፅ ድል አደረገ። የሚመጣውን ያውቁ ነበር፣ ሸብናም ጊዜውን ለራሱ የሚያምር መቃብር በማሠራት አሳለፈ። አርኪኦሎጂስቶች የሸብናን መቃብር አግኝተው በመቃብሩ መግቢያ ላይ የተጻፈውን ጽሑፍ አንሥተው ወሰዱት፣ አሁንም በብሪቲሽ ሙዚየም ይገኛል። እጅግ የሚያስደንቅ ነገር፣ ሸብና ከተወገደ በኋላ እና የሂልቅያስ ልጅ ኤልያቄም የሸብናን የመሪነት ሥፍራ ከተቀበለ በኋላ፣ የሂልቅያስ ልጅ ኤልያቄም በመደበኛ ሰነዶች ላይ ስሙን ለማጽናት ሊጠቀምበት የሚችል የንጉሣዊ ማኅተም ተቀበለ። ያ ማኅተምም ደግሞ በአርኪኦሎጂስቶች ተገኝቶ በዚያው በእንግሊዝ ሙዚየም ውስጥ ይገኛል። ሸብና በሙዚየሙ ውስጥ በመቃብሩ፣ የሞት ምልክት ሆኖ ይወከላል፤ የሂልቅያስ ልጅ ኤልያቄም ደግሞ በሕይወት ማኅተም ውክልና በሙዚየሙ ውስጥ አለ።

ሸብና ስለ ሰሜኑ ንጉሥ የሚመለከተውን የማስጠንቀቂያ መልእክት ስለ አልተቀበለ፣ ከጌታ አፍ ተፍቶ ወጣ፤ በራይይ ለሎዶቅያ በተሰጠው ማስጠንቀቂያ “ተፍቼ እጥልሃለሁ” ተብሎ የተተረጎመው ቃል በእውነቱ በኃይል መትፋትን ያመለክታል። ከነህምያ ጋር ቶቢያንና እቃዎቹን አስወገደ፤ ከሸብና ግን እንደ ኪስ ወደ ሩቅ አገር በኃይል ተወረወረ። ሸብና በ1989 የተፈታውን የትንቢት መልእክት እየተቃወሙ ለመቃብር—ለአውሬው ምልክት—የሚዘጋጁ ሎዶቅያውያን አድቪንቲስቶች ናቸው፤ ሂልቅያስ ልጅ ኤልያቄም ግን የእግዚአብሔርን ማኅተም የሚቀበል ፈላጊዎቹ ይሆናሉ። ኢሳይያስ 22፡20, 21።

በዚያም ቀን እንዲህ ይሆናል፤ ባሪያዬን የኤልቅያስን ልጅ ኤልያቄምን እጠራዋለሁ፤ ልብስህንም አለብሰዋለሁ፣ በመታጠቂያህም አጸናዋለሁ፣ ሥልጣንህንም በእጁ አኖራለሁ፤ እርሱም ለኢየሩሳሌም ነዋሪዎችና ለይሁዳ ቤት አባት ይሆናል። ኢሳይያስ 22፡20, 21።

በእሁድ ሕግ ጊዜ በአድቪንቲዝም ውስጥ ያሉት ስንዴና እንክርዳድ ይለያያሉ፣ የድል አድራጊቱም ቤተ ክርስቲያን መሪነት ለሂልቅያስ ልጅ ለኤልያቄም ይሰጣል፤ ከዚያም የሦስተኛው መልእክት ወደ ታላቅ ጩኸት ሲያድግ ጌታ ቤተ ክርስቲያኑን እንደ ዓላማ ከፍ ያደርጋታል። “የሂልቅያስ ልጅ” የሚለውን ሐረግ በማካተት ምናልባት ከመጠን በላይ ደጋግሜ ተናግሮ ሊሆን ይችላል፣ በቀላሉ ኤልያቄም ብቻ ልል ስችል። ነገር ግን አባትና ልጁ በአንድነት ከሰባቱ የመጨረሻ መቅሰፍቶች በፊት ያለው የኤልያስ መልእክት ምልክት ናቸው። የኤልያስ መልእክት የመጀመሪያውን (አባት) እና የመጨረሻውን (ልጅ) ለመወከል የአባቶችና የልጆችን ምልክት ይጠቀማል። ይህ ትንቢታዊ ግንኙነት በምዕራፍ 4 ያለው ሁለት ውስጥ ለሚገኙት የመጨረሻ እንቅስቃሴዎች አስተዋጽኦ ያደርጋል። ለሂልቅያስ ልጅ ለኤልያቄም የተሰጠው ተስፋ ጌታ የዳዊትን ቤት ቁልፍ በትከሻው ላይ እንደሚጫንበት ነው።

“የዳዊት ቤት” ኢየሱስ ከዓመፀኞቹ አይሁድ ጋር በነበረው የመጨረሻ ውይይት የጠቀሰው የአባትና የልጅ መልእክት ነው። ደግሞም የራይይ መጽሐፍን የሚዘጋጁት ቦታ ይህ ነው። የዳዊት ቤት ቁልፍ ነበረው፤ ሌላ ምንም ካልተጠቀሰ እንኳ በጥቅምት 22፣ 1844 መጠቀም ያለበት ይህ ነው፤ ምክንያቱም ይህን ቁልፍ

የሚጠቅስ ብቸኛው ቦታ በቅዱሳን መጻሕፍት ውስጥ ለፊላሎልፍያ ቤተ ክርስቲያን በተላለፈው መልእክት ውስጥ ብቻ ስለሆነ ነው።

የዳዊትንም ቤት ቁልፍ በትከሻው ላይ አኖራለሁ፤ እርሱም ይከፍታል፤ ማንም አይዘጋም፤ ይዘጋልም፤ ማንም አይከፍትም። ኢሳይያስ 22፡22።

ለፊላሎልፍያም ላለችው ቤተ ክርስቲያን መልእክ እንዲህ ጻፍ፤ ቅዱሱና እውነተኛው፡ የዳዊት ቁልፍ ያለው፡ የሚከፍትና ማንም የማይዘጋ፡ የሚዘጋም ማንም የማይከፍት፡ እንዲህ ይላል፤ ሥራህን አውቃለሁ፤ እነሆ፡ ማንም ሊዘጋው የማይችል የተከፈተ ደጅ በሬትህ አኑሬአለሁ፤ ትንሽ ኃይል ቢኖርህም ቃሌን ጠብቀሃል፤ ስሜንም አልካድህም። እነሆ፡ አይሁድ ነን የሚሉ እንጂ ያልሆኑ፡ የሚወጡም ከሰይጣን ምኩራብ የሆኑትን እነሆ፡ እነርሱን መጥተው በእግርህ ፊት እንዲሰግዱ አደርጋቸዋለሁ። እኔም እንደ ወደድሁህ እንዲያውቁ አደርጋቸዋለሁ። የትዕግሥቴን ቃል ስለ ጠበቅህ፡ እኔ ደግሞ በምድር ላይ የሚኖሩትን ለመፈተን በዓለም ሁሉ ላይ ሊመጣ ካለው የፈተና ሰዓት እጠብቅሃለሁ። እነሆ፡ በቶሎ እመጣለሁ፤ ማንም ዘውድህን እንዳይወስድ፡ ያለህን አጽንተህ ያዝ። የሚያሸንፍን በአምላኬ ቤተ መቅደስ ውስጥ ምሰሶ አደርገዋለሁ። ዳግመኛም ከዚያ አይወጣም፤ የአምላኬንም ስም፡ ከአምላኬም ዘንድ ከሰማይ የምትወርደውን አዲሲቱን ኢየሱሱም የሆነችውን የአምላኬን ከተማ ስም፡ አዲሱንም ስሜን በእርሱ ላይ እጽፋለሁ። መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ። ራእይ 3፡7-12።

ኤልያቄም በ1844 ዓ.ም. ኦክቶበር 22 ቀን ቅድስተ ቅዱሳንን የሚከፍት በሚለራይት ንቅናቄ ውስጥ ያለ ፊላሎልፍያዊን ይወክላል። ያንን የዘመናዊ አገልግሎት ደጅ የከፈተው ሊቀ ካህናትን ክርስቶስ እንደሆነ እውቃለሁ፤ ነገር ግን ክርስቶስ ቁልፉን በኪልቅያስ ልጅ በኤልያቄም ትከሻ ላይ አኖረ፤ እንዲሁም “እርሱ ይከፍታል” ብሎ ይናገራል። በዚህ ጽሑፍ መጀመሪያ ላይ ያመለከትሁትን ነጥብ ደርሰናል።

በኢሳይያስ መጽሐፍ ውስጥ “ሸክም” የሚለውን ቃል አሥራ ስምንት ጊዜ እናገኛለን፤ ነገር ግን ከእነዚያ ጊዜያት ሰባቱ በትከሻ ላይ የሚሸክም ነገርን ይወክላሉ፤ አሥራ አንዱ ግን የፍርድ ትንቢትን ይወክላሉ። ከእነዚያ አሥራ ስምንቱ ጊዜያት አንዱ ጊዜ፣ የፍርድ ትንቢት ማለት የሆነው ቃል በተመሳሳይ ጊዜ በትከሻ ላይ የሚሸክም ሸክምን ለመወከል ደግሞ ተጠቅሞአል።

የራእይ ሸለቆ ታሪክ በኢየሱሱም ውስጥ ሁለት ወገኖች የአምልኮ ሰጪዎችን የሚፈጥር የጥፋት መልእክትን ይመለከታል። የፍርድ መከፈትን የለየ ትንቢታዊ መልእክት በአባት ሚሊር ቀርቦ ነበር፤ እርሱም በ1844 ጥቅምት 22 ቀን የቅዱስ ስፍራው ደጅ በተዘጋ እና ቅድስተ ቅዱሳን በተከፈተ ጊዜ ያበቃው የመጀመሪያው የመልእክት መልእክት ነው። በዊልያም ሚሊር ትከሻ ላይ ተጨፍ ወደ ዓለም እንዲሸከመው የተሰጠው “ሸክም” በ1844 ጥቅምት 22 ቀን በሦስተኛው የመልእክት መልእክት መድረስ የተፈጸመ የጥፋት ትንቢት የሆነው የመጀመሪያው የመልእክት መልእክት ነበር።

“የዳዊትን ቤት ቁልፍ በትከሻው ላይ አኖራለሁ፤” ደግሞም፣ “በዚያ ቀን፣” “በጽኑ ስፍራ የተቸነከረው ሚስማር ይነቀላል፤ ይቈረጣልም ይወድቃልም፤ በእርሱም ላይ የነበረው ሸክም ይቈረጣል።”

እዚህ “ሸክም” ተብሎ የተተረጎመው ቃል የጥፋት ትንቢትን የሚያመለክት ቃል ነው፤ ነገር ግን ይህ የጥፋት ትንቢት ኢሳይያስ በትከሻ ላይ የምትሸከመውን ነገር ለመወከል የሚጠቀመው የዕብራይስጥ ቃል አይደለም። የጥፋት ትንቢት ቃል እንደሆነ ሲመለከት፣ የሂልቅያስ ልጅ ኤልያቄም የዳዊት ቁልፍ በትከሻው ላይ እንዲደረግለት ማለት ነው፤ እና በትከሻው ላይ ያለው ሸክም የጥፋት ትንቢት ነው። ይህ እጅግ ጥልቅ የቃላት ጨዋታ ነው!

እህት ዋይት ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር የተያያዘ ስለሆነ ቁልፍ እንዲህ ትላለች።

“ከእግዚአብሔር ቃል ጋር የተያያዘ ውድ ሣጥኑን የሚከፍት ቁልፍ አለ፤ ይህም ለእኛ እርካታና ደስታ ይሆናል። ለእያንዳንዱ የብርሃን ጨረር ምስጋና እስማላሁ። ወደፊት፣ አሁን ለእኛ እጅግ ምስጢራዊ የሆኑ ልምምዶች ይብራራሉ። አንዳንድ ልምምዶችን ግን ይህ ሚችነት ያለመሞትን እስኪለብስ ድረስ ፈጽሞ ልናስተውላቸው ላንችል እንችላለን።” Manuscript Releases, volume 17, 261.

ሚሊር ስለ ሕልሙ የመክፈቻ ንግግሮቹ እንዲህ ይላሉ።

“እግዚአብሔር በማይታይ እጅ በግምት አሥር ኢንች ርዝመትና ስድስት ኢንች ስፋት ያለው፣ ከጥቁር እንጨትና ከዕንቁ በሚያምር ሁኔታ የተሰራ ሳጥን እንደላከልኝ አለምሁ። ከሳጥኑም ጋር ቁልፍ ተያይዞ ነበር። ወዲያውኑም ቁልፉን ወስጄ ሳጥኑን ከፈትሁ፤ በዚያን ጊዜም ለእኔ እጅግ የሚያስደንቅና የሚያስገርም ነገር ሆኖ፣ በውስጡ በልዩ ልዩ ዓይነትና መጠን ያሉ ጌጣጌጦች፣ አልማዞች፣ የከበሩ ድንጋዮች፣ እንዲሁም በየመጠናቸውና በየዋጋቸው ያሉ የወርቅና የብር ሳንቲሞች ተሞልቶ አገኘሁት፤ እነዚህም ሁሉ በሳጥኑ ውስጥ በየቦታቸው በውብ ሥርዓት ተደርድረው ነበር፤ እንዲሁ ተደርድረው ሳሉም ከፀሐይ ብቻ ጋር የሚመደብ ብርሃንና ክብር ያንጸባርቁ ነበር።” Early Writings, 81.

በጄምስ ዲይት የሕልሙ የግርጌ ማስታወሻዎች ውስጥ፣ ስለ ቁልፉ እንዲህ ይላል።

“‘ቁልፉ ተያይዞ የነበረው’ ትንቢታዊውን ቃል የሚተረጎምበት መንገዱ ነበር—መጽሐፍ ቅዱስን ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር በማነጻጸር—መጽሐፍ ቅዱስ ራሱ ራሱን ተርጓሚ መሆኑ። ወንድም ሚሊር በዚህ ቁልፍ ‘ሣጥኑን’ ወይም ለዓለም የመምጣቱን ታላቅ እውነት ከፈተ።” ጄምስ ዋይት።

ጄምስ ዋይት በዚህ ሕልም ላይ አስተያየት ሰጥቶ ሲናገር፣ መግቢያም ጻፈ። ሚሊር ሕልሙን ከታላቁ ተስፋ መቁረጥ በኋላ፣ ቀድሞ አንድ የነበሩት ሚሊርአውያን አድቪንቲስቶች ከተበተኑ በኋላ፣ በ1847 እንዳየውና እንዳሳተመው፣ ይህን ነገር መገንዘብ እጅግ አስፈላጊ ነው። ይህም ቢያንስ ከሁለት ዓመት በኋላ ነበር። ሚሊር ከእንቅስቃሴው ተለይቶ ነበር፣ “ወደ ውጭ የተበተነችው” “ትንሽ መንጋ” ግን አሁንም በዚያ ተስፋ መቁረጥ መከራ ውስጥ ነበረች። የሚሊር ሕልም ለዚያ ሁኔታ ይናገር ነበር፤ ጄምስ ዋይትም በእርሱ ላይ አስተያየት ሰጠበት፣ ኤሊን ዋይትም በፍጹም አዎንታዊ መንገድ ጠቀሰችው። ጄምስ ዋይት ለሕልሙ መግቢያ ጻፈ፣ ሕልሙን አካተተ፣ ከዚያም ጥቂት የግርጌ ማስታወሻዎችን ጨመረ። መግቢያው፣ ሕልሙ እና የግርጌ ማስታወሻዎቹ፣ ለዚህ መረጃ መድረስ ለሚያስፈልጋቸው፣ በዚህ ጽሑፍ መጨረሻ ላይ ይቀርባሉ።

ኢሳይያስ ሃያ ሁለት የአድቪንቲዥምን መጀመሪያና መጨረሻ የሚያሳይ ምሳሌ ነው። በሁለቱም ታሪኮች ውስጥ በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 የተከሰተና ከዚያም እንደገና በእሁድ ሕግ ጊዜ የሚከሰት መለየት ነበር እና ይኖራል። በሁለቱም አጋጣሚዎች፣ በመጀመሪያውም ሆነ በመጨረሻው፣ የተከሰተው መለየት የአሥሩ ደናግል ምሳሌ ፍጻሜ ነው። እህት ዋይት ሞቾቹ ደናግል ሎዶቅያውያን እንደሆኑ ታሳውቀዋል። ሸብና በአድቪንቲዥም መጀመሪያና መጨረሻ ያሉትን የሎዶቅያ አድቪንቲስቶች ይወክላል። ኤልያቄምም የሂልቅያስ ልጅ የፈላዴልፍያ አድቪንቲስቶችን ይወክላል።

ነገር ግን ሕልቅያስ ደግሞ የአድቪንቲዥምን አባት ይወክላል፤ ምክንያቱም “ለኢየሩሳሌም ነዋሪዎችና ለይሁዳ ቤት አባት ይሆናል።” ዊልያም ሚሊር “አባት ሚሊር” ተብሎ በክብር ይጠራ ነበር። በሚሊር ትክክል ላይ “የዳዊት ቁልፍ” ተጭኖ ነበር፤ ይህም “መስመር በመስመር” የተባለውን ቅዱሳን መጻሕፍት የማጥናት ዘዴውን ይወክላል።

መጽሐፍ መጽሐፍ ቅዱስ ስለሆነ፣ እርሱ የመጀመሪያውን መልአክ እውነቶች ለመክፈት የተጠቀመባቸውን የትንቢት ትርጓሜ ሕጎች የሚወክል “የዳዊት ቁልፍ” ተጠቀመ። እነዚያ ሕጎች፣ (የዳዊት ቁልፍ) እና በዳዊት ቁልፍ የተረዳው የጥፋት ትንቢቱ (ሸክሙ) በመቅደሱ ውስጥ “በጸና ስፍራ እንደ ተቸነከረ ችንካር” ተሰቅለው ነበር። “ችንካር” የ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ቀን ነበር። “ችንካር” የሚለው ቃል ፒን፣ ችንካር ወይም ካስማ

ማለት ሲሆን፤ መንገድ ምልክትን ይወክላል። በዚያ ችንካር ላይ የተሰቀለው “ሸክም” ወይም የጥፋት ትንቢት የመጀመሪያው መልእክት መልእክት ነበር፤ ያም መልእክት የጥፋት ትንቢቱ በተፈጸመበት እና ተወግዶ፤ ተቆርጦ በወደቀበት ጊዜ፤ በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ቀን ወደ ፍጻሜው ደረሰ። የተወገደውም የጥፋት ትንቢታዊ መልእክቱ ያለፈ ነገር ሆኖ ስለነበር ነው፤ ከዚያም በኋላ ችንካሩ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን መዛወር ነበረበት፤ በዚያም ሌላ የጥፋት ሸክም በእርሱ ላይ ይሰቀል ዘንድ።

የሚለር የጥፋት ትንቢት፤ “የዳዊት ቁልፍ” ተብለው በተወከሉት የትንቢት ሕጎች መሠረት እንደ ተረዳ፤ በቅዱስ ስፍራ ውስጥ የአባቱን ቤት ክብር ሁሉ የሚሸከም ምስማር ያኖራል። በዚያ ክፍል “ክብር” የሚለው ቃል ክብደት ማለት ነው። የአንድ ቤትን ክብደት የሚሸከመው የቤቱ መሠረት ነው። የሚለር መሠረታዊ ሥራ፤ “ዘርና ቍጥቋጥ” ተብሎ በተወከለው የሦስተኛው መልእክት መልእክት ተጨማሪ ብርሃን ሁሉ ክብደት ይሸከማል። የቤተ መቅደሱንም ልዩ ልዩ ዕቃዎች ሁሉ ክብደት ይሸከማል። እንዲሁም ክቡር ዙፋን የሚቀመጥበት ቤተ መቅደስ እንዲሠራ መሠረቱ ተጥሎ ነበር።

ኤልያቄም የኬልቅያስ ልጅ የፊላዴልፊያ ቤተ ክርስቲያንን ይወክላል። ኤልያቄም ማለት የማስነሣት አምላክ ማለት ነው፤ ምክንያቱም ኤልያቄም፤ የኢየሱሳይም አባት፤ እግዚአብሔር የመረጠውን የኪዳኑን ሕዝብ መሠረቶች ለማስነሣት የተጠቀመበትን ዊልያም ሚላርን ይወክላል። እርሱ የኬልቅያስ ልጅ ነው፤ እርሱም ከሁለት ቃላት የተወሰደ ሲሆን፤ ሁለተኛው እግዚአብሔር ማለት ነው፤ የመጀመሪያውም “ለስላሳነት” ማለት ነው፤ ይህም በንግግር ለስላሳነት እንደሚባለው ነው። ኬልቅያስ የእግዚአብሔርን ቃል ወይም ድምፅ ይወክላል፤ ልጁም ቤተ መቅደሱን ማስነሣትን ይወክላል።

በአድቪንቲዥም መጨረሻ ላይ የጥፋት ትንቢት ሊኖር ይገባል፤ እናም ያ ትንቢት የራዕይ አሥራ አራት ሦስተኛው መልእክት ነው። በመጨረሻውም ላይ በሚለር ቁልፍ የተመሰለ ቁልፍ ሊኖር ይገባል። በዘመናችን ያለው “ቁልፍ” በታሪክ ድግግሞሽ ላይ የተመሠረተ ነው፤ በተለይም በመጀመሪያ መጠቀስ ሕግ ላይ፤ ይህም የክርስቶስ ራሱ እንደ አልፋና አሜጋ የተወከለውን መርሕ ያካትታል ወይም እርሱ ነው። የሚለር ልጅ ሊኖር ይገባል። እንግዲህ ሚላር እንደ አባት የጌታ ቃል የሆነው ሂልቅያስ ይሆናል፤ የሚለርም ልጅ ኤልያቄም ነው፤ ትርጉሙም የማስነሣት አምላክ ማለት ነው። አባት ሚላር ቤተ መቅደሱን አስነሣ፤ የሚለርም ልጅ ላኦዴቅያና ፊላዴልፊያ መቼ እንደሚለዩ ይለያል፤ እናም ፊላዴልፊያውያን እንደ ምልክት ባንዲራ እንደሚነሡ ያሳያል። የተጠናከረ ምስማር ሊኖር ይገባል፤ ነገር ግን በሚለር ታሪክ እንደነበረው በቅዱስ ስፍራ ሳይሆን በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ ነው። ያ ምስማርና በእርሱ ላይ የተሰቀለው ሸክም በሦስተኛው መልእክት መልእክት መጨረሻ ላይ እንደ መጀመሪያው መልእክት መልእክት መጨረሻ እንደሆነው ይቆረጣል። ሚካኤል በሚነሣበትና የሰው የምሕረት ጊዜ በሚዘጋበት ጊዜ የጥፋት ትንቢት ባለፈ ጊዜ ይሆናል፤ ይወገዳል፤ ይቆረጣል፤ ወድቆም ይሆናል።

ከ1844 በኋላ በጊዜ መሻገር የተከሰተው መለያየት ወይም መበተን በእሑድ ሕግ ጊዜ እንደገና ይደገማል። ኢሳይያስ ሃያ ሁለት በእሑድ ሕግ ቀውስ ጊዜ የሚከሰተውን የሎዶቅያ አድቪንቲስቶች ከፊላዴልፊያ አድቪንቲስቶች መለያየት የሚያመጡትን ሁኔታዎች የሚያሳይ ምሳሌ ነው።

ለሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያንም መልእክት ዳፍ፤ አሜን የሆነው፤ ታማኝና እውነተኛ ምስክር፤ የእግዚአብሔርም ፍጥረት መጀመሪያ የሆነው እንዲህ ይላል፤ ሥራህን አውቃለሁ፤ ቀዝቃዛም አይደለህ ሞቃትም አይደለህ፤ ቀዝቃዛ ወይም ሞቃት ብትሆን እመኝ ነበር። እንግዲህ ልብስ ያለቀቀ፤ ቀዝቃዛም ያልሆንህ ሞቃትም ያልሆንህ ስለሆንህ፤ ከአፌ ልተፋህ ነው። ሀብታም ነኝ፤ ብዙም አግኝቻለሁ፤ ምንም አያስፈልገኝም ትላለህና፤ አንተ ግን ምስኪን፤ የምታስራራ፤ ድሀ፤ ዕውር፤ ዕራቁትም እንደሆንህ አታውቅም፤ ሀብታም እንድትሆን በእሳት የተፈተነ ወርቅ ከእኔ ትገዛ ዘንድ፤ እንድትለብስም የዕራቁትነትህ ነፍረት እንዳይገለጥ ነጭ ልብስ፤ እንድታይም ዓይኖችህን በዓይን መድኃኒት እንድትቀባ እመክርሃለሁ። እኔ የምወዳቸውን ሁሉ እገሥዳለሁ እቀጣለሁም፤ እንግዲህ ቅንዓት አድርግ ንስሐም

ግባ። እነሆ፣ በደጅ ቆሜ አንኳኳለሁ፤ ማንም ድምፃን ቢሰማ ደጃንም ቢከፍትልኝ፣ ወደ እርሱ እገባለሁ። ከእርሱም ጋር እራት እበላለሁ። እርሱም ከእኔ ጋር። ድል ለሚነሣ እኔ ደግሞ ድል እንደ ነሣሁ ከአባቴም ጋር በተፋኑ እንደ ተቀመጥሁ። ከእኔ ጋር በተፋኔ እንዲቀመጥ እሰጠዋለሁ። መንፈስ ለቤተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይስማ። ራእይ 3፣7-22።

ከሕልሙ መግቢያ በኋላ ጄምስ ዋይት ሕልሙን ከእግረ ማስታወሻዎች ጋር ያካትታል። ከጄምስ ዋይት የሚለርን ሕልም አተገባበር ጋር ምንም ችግር የለኝም፣ ምንም እንኳ እኛ ከጄምስ ዋይት የተለየ መጠን ያለውን የሕልሙን ትርጓሜ ብዙ ጊዜ አሳትመን ብንሆንም። ከእኛ ያሳተምነው ጋር የሚለየው የጄምስ ዋይት መሠረታዊ አቀራረብ፣ “ጌጣጌጦቹን” በእግዚአብሔር ሕዝብ አውድ ውስጥ መያዝ ሲሆን፣ እኛ ግን ጌጣጌጦቹ ትንቢታዊ እውነቶች ናቸው ብለን እንረዳለን። ሰው የሚያምነውን ስለሚያንጸባርቅ፣ ከታላቁ ተስፋ መቁረጥ በኋላ የጌጣጌጦቹ መበተን ከእሑድ ሕግ በፊት የእግዚአብሔር ሕዝብ መበተንን ይወክላል፣ እዚህ ምንም ተቃራኒ የለም። ነገር ግን ይህ ጉዳይ ለወደፊት ጥናት የተተወ ነው።

**የዊልያም ሚሊር ሕልም በጄምስ ዋይት የቀረበ መግቢያ**

“የሚከተለው ሕልም በAdvent Herald ውስጥ ከሁለት ዓመት በላይ በፊት ታትሞ ነበር። በዚያን ጊዜ ይህ ሕልም ያለፈውን የሁለተኛው ምጽአት ልምምዳችንን በግልጽ እንደሚያመለክት አየሁ፤ እግዚአብሔርም ይህን ሕልም ለተበተነው መንጋ ጥቅም ሲል እንደሰጠ አስተዋልሁ።

“ከጌታ ታላቁና አስፈሪው ቀን በቅርብ መድረሱን ከሚያመለክቱት ምልክቶች መካከል እግዚአብሔር ሕልሞችን አኑሮአል። ኢዮኤል 2:28-31፤ ሐዋርያት ሥራ 2:17-20ን ይመልከቱ። ሕልሞች በሦስት መንገዶች ሊመጡ ይችላሉ፤ ፊተኛው፣ ‘ከብዙ ሥራ መካከል።’ መካከብ 5:3ን ይመልከቱ። ሁለተኛ፣ በሰይጣን ርኩስ መንፈስና ማታለል ሥር ያሉ ሰዎች በእርሱ ተጽዕኖ ሕልሞችን ሊያዩ ይችላሉ። ዘዳግም 8:1-5፤ ኤርምያስ 23:25-28፤ 27:9፤ 29:8፤ ዘካርያስ 10:2፤ ይሁዳ 8ን ይመልከቱ። ሦስተኛም፣ እግዚአብሔር ሁልጊዜ ሕዝቡን በመላእክትና በመንፈስ ቅዱስ አገልግሎት የሚመጡ ሕልሞች አማካይነት በብዙ ወይም በጥቂት አስተምሮአል። አሁንም ያስተምራል። በእውነት ግልጽ ብርሃን ውስጥ የሚቆሙ ሰዎች እግዚአብሔር ሕልም በሰጣቸው ጊዜ ያውቃሉ፤ እንደዚህ ያሉትም በሐሰተኛ ሕልሞች አይታሉም እንዲሁም ወደ ስህተት አይመሩም።”

“እርሱም እንዲህ አለ፡- አሁን ቃሎቼን ስሙ፤ በመካከላችሁ ነቢይ ቢኖር፣ እኔ እግዚአብሔር በራእይ ራሴን ለእርሱ አሳውቃለሁ። በሕልምም ከእርሱ ጋር እናገራለሁ። ዘኃልቀ 12፣5።

ያዕቆብ እንዲህ አለ፡- ‘የጌታ መልአክ በሕልም ተናገረኝ።’ ዘፍጥረት 31፣2። ‘እግዚአብሔርም ወደ ሰርያዊው ላባ በሌሊት በሕልም መጣ።’ ዘፍጥረት 31፣24። በዘፍጥረት 37፣5-9 የተጻፉትን የዮሴፍ ሕልሞች አንብቡ፤ ከዚያም በግብፅ የፍጻሜያቸውን አስደናቂ ታሪክ ያንብቡ።

“እግዚአብሔርም በሌሊት በሕልም በጊብጋን ለሰሎሞን ተገለጠለት።” 1 ነገሥት 3፣5። የዳንኤል ሁለተኛ ምዕራፍ ያለው ታላቅና አስፈላጊ ምስል በሕልም ተሰጠ፤ እንዲሁም የሰባተኛው ምዕራፍ አራቱ አውሬዎች ወዘተ። ሄሮድስ ሕፃኑን መድኃኒት ሊያጠፋ በፈለገ ጊዜ ዮሴፍ ወደ ግብፅ እንዲሸሽ በሕልም ተጠነቀቀ። ማቴዎስ 2፣13።

“በመጨረሻዎቹ ቀናትም እንዲህ ይሆናል፤ እግዚአብሔር ይላል፣ ከመንፈሴ በሥጋ ሁሉ ላይ አፈስሳለሁ፤ ወንዶች ልጆቻችሁና ሴቶች ልጆቻችሁም ትንቢት ይናገራሉ፣ ጎበዞቻችሁም ራእይ ያያሉ፣ ሽማግሌዎቻችሁም ሕልም ያልማሉ። ሐዋርያት ሥራ 2፣17።

“የትንቢት ስጦታ፣ በሕልሞችና በራእዮች አማካይነት፣ በዚህ ስፍራ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ ነው፤ በመጨረሻዎቹም ቀናት ምልክት ለመሆን በበቂ ሁኔታ ሊገለጥ ይገባዋል። እርሱም ከወንጌል ቤተ

ክርስቲያን ስጦታዎች አንዱ ነው።”

“እርሱም አንዳንዶቹን ሐዋርያት፣ አንዳንዶቹንም ነቢያት፣ አንዳንዶቹንም ወንጌላውያን፣ አንዳንዶቹንም እረኞችና አስተማሪዎች አደረገ፤ ይህም ለቅዱሳን ፍጹም መሆን፣ ለአገልግሎት ሥራ፣ ለክርስቶስ አካል መታነጽ ነው። ኤፌሶን 4፡11-12።

“እግዚአብሔርም በቤተ ክርስቲያን አንዳንዶችን ሾመ፤ መጀመሪያ ሐዋርያትን፣ ሁለተኛም ነቢያትን፣ ወዘተ። 1 ቆሮንቶስ 7፡28።

“ትንቢቶችን አትናቁ። 1 ተሰሎንቄ 5፡20። እንዲሁም ሥራ 13፡1፤ 21፡9፤ ሮሜ 12፡6፤ 1 ቆሮንቶስ 14፡1፣ 24፣ 39ን ይመልከቱ። ነቢያት ወይም ትንቢቶች ለክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ማነጽ ናቸው፤ እናም ከእግዚአብሔር ቃል እንዲህ ያለ ማስረጃ ሊቀርብ አይችልም። ማለትም ወንጌላውያን፣ እረኞችና አስተማሪዎች ከሚያቆሙ በፊት እነርሱ ሊያቆሙ እንደሚገባ የሚያሳይ። ነገር ግን ተቃዋሚው እንዲህ ይላል፡- ‘እጅግ ብዙ የሐሰት ራእዮችና ሕልሞች ነበሩ፤ ስለዚህ ከዚህ ዓይነት ነገር በምንም ልተማመን አልችልም።’ ሰይጣን የራሱ ሐሰተኛ ቅጂ እንዳለው እውነት ነው። እርሱ ሁልጊዜ ሐሰተኛ ነቢያት ነበሩት፣ እና በእርግጥ አሁን በዚህ የመጨረሻ የማታለያና የድል ሰዓቱ እነርሱን እንጠብቃለን። እንዲህ ያሉ ልዩ መገለጫዎችን ሐሰተኛው ስላለ የሚክዱ ሰዎች፣ በእኩል ተገቢነት ከዚያ ትንሽ ወዲያ ሄደው እግዚአብሔር ራሱን በሕልም ወይም በራእይ ለሰው ፈጽሞ እንደገለጠ ሊክዱ ይችላሉ፤ ምክንያቱም ሐሰተኛው ሁልጊዜ ነበረ።”

“ሕልሞችና ራእዮች እግዚአብሔር ራሱን ለሰው የገለጠበት መካከለኛ መንገድ ናቸው። በዚህ መካከለኛ መንገድ ለነቢያት ተናገረ፤ የትንቢትን ስጦታ በወንጌል ቤተ ክርስቲያን ስጦታዎች መካከል አኖረ፤ ሕልሞችንና ራእዮችንም ከ‘የመጨረሻ ዘመናት’ ሌሎች ምልክቶች ጋር ቁጠራቸው። አሜን።”

“በላይ በሰጠሁት አስተያየት ያለኝ ዓላማ፣ ተቃውሞዎችን በቅዱሳን መጻሕፍት መሠረት ማስወገድ እና የአንባቢውን አእምሮ ለሚቀጥለው ማዘጋጀት ነበር።” James White, Brother Miller’s Dream, 1–3.

### የዊልያም ሚለር ሁለተኛው ሕልም

“እግዚአብሔር በማይታይ እጅ ለእኔ በጥበብ የተሠራ የከበረ ሣጥን እንደላከልኝ አለምሁ፤ ርዝመቱ አሥር ኢንች ያህል፣ ወርዱም ስድስት ኢንች ካሬ የሆነ፣ ከኤቦኒ እና ከዕንቁ በልዩ ልዩ ሥራ የተጌጠ ነበር። ከዚያ ሣጥን ጋር ቁልፍ ተያይዞ ነበር። ወዲያውኑም ቁልፉን ወስጄ ሣጥኑን ከፈትሁ፤ በዚያን ጊዜም ለእኔ እጅግ አስደናቂና የሚያስገርም ሆኖ፣ በውስጡ የልዩ ልዩ ዓይነትና መጠን ያላቸው ጌጣጌጦች፣ አልማዞች፣ ከበሩ ድንጋዮች፣ እንዲሁም የሁሉም መጠንና ዋጋ ያላቸው የወርቅና የብር ሳንቲሞች እጅግ በተዋበ ሁኔታ በየቦታቸው ተደርድረው እንደሞሉበት አገኘሁት፤ እነርሱም እንዲሁ ተደርድረው ሳሉ ከፀሐይ ብቻ የሚስተካከል ብርሃንና ክብር ያንጸባርቁ ነበር።”

“በዚህ ሕይወት ሰው ከቶ ካየው ሁሉ ይልቅ እጅግ የከበረና የሚያበራ ይህን ድንቅ ትዕይንት ብቻዬን ልደሰትበት ግዴታዬ አይደለም ብዬ አሰብሁ፤ ምንም እንኳን ልቤ በውስጡ ባለው ብርሃን፣ ውበትና ዋጋ እጅግ ደስ ብሎት ነበር። ስለዚህ በክፍሌ መካከል ባለው ጠረጴዛ ላይ አኖርሁት፤ እናም ፍላጎት ያላቸው ሁሉ መጥተው ሰው በዚህ ሕይወት ካየው ሁሉ ይልቅ እጅግ የከበረና የሚያበራውን ትዕይንት እንዲያዩ መልእክት አስተላለፍሁ።

“ሕዝቡ ወደ ውስጥ መግባት ጀመረ፤ መጀመሪያ ቁጥራቸው ጥቂት ነበር፣ ነገር ግን እየጨመረ ወደ ብዙ ሕዝብ ሆነ። መጀመሪያ ጊዜ ወደ ሣጥኑ ውስጥ በተመለከቱ ጊዜ ይደነቁና በደስታ ይጮኹ ነበር። ነገር ግን ተመልካቾቹ በበዙ ጊዜ እያንዳንዱ ሰው ጌጦቹን መንካት ጀመረ፣ ከሣጥኑም አውጥቶ በጠረጴዛው ላይ ይበትናቸው ነበር። የሣጥኑ ባለቤት ሣጥኑንና ጌጦቹን እንደገና ከእጄ እንዲፈልግ ማሰብ ጀመርሁ፤

እነርሱም እንዲበተኑ ብረቅድላቸው፤ እንደ ቀድሞው እንደገና በሣጥኑ ውስጥ በስፍራቸው ልመልሳቸው ፈጽሞ አልቻልም ብዬ አሰብሁ፤ ኃላፊነቱንም ለመወጣት ፈጽሞ እንደማልቸል ተሰማኝ፤ ምክንያቱም እጅግ ከባድ ይሆን ነበርና። ከዚያም ሰዎቹን እንዳይነኩላቸውና ከሣጥኑ እንዳያወጡላቸው መለመን ጀመርሁ፤ ነገር ግን እኔ በለመንሁ ቊጥር ሁሉ እነርሱ ይበልጥ ይበትኗቸው ነበር፤ አሁንም በክፍሉ ሁሉ ላይ፣ በወለሉ ላይና በክፍሉ ውስጥ ባለው እያንዳንዱ ዕቃ ላይ ሁሉ እንደሚበትኗቸው ታየ።”

“ከዚያም በእውነተኛዎቹ እንቁዎችና ሳንቲሞች መካከል ስፍር የሌላቸው የሐሰት እንቁዎችንና የሐሰት ሳንቲሞችን እንደበተኑ አየሁ። በዝቅተኛ አድራጎታቸውና በውለታ ቢስነታቸው እጅግ ተቆጣሁባቸው፤ ስለዚህም ገሠጽኋቸውና ወቀስኋቸው፤ ነገር ግን ይበልጥ በገሠጽኋቸው መጠን፣ ይበልጥ የሐሰት እንቁዎችንና የውሸት ሳንቲሞችን በእውነተኛዎቹ መካከል ይበትኑ ነበር።”

ከዚያም በሥጋዊ ነፍሴ እጅግ ተናደድሁ፤ እነርሱንም ከክፍሉ ለማስወጣት ሥጋዊ ኃይል መጠቀም ጀመርሁ፤ ነገር ግን አንዱን ሳወጣ፣ ሦስት ሌሎች ይገቡ ነበር፤ ቆሻሻና ቁርጥራጮችን እንዲሁም አሸዋን እና የማንኛውንም ዓይነት ጉድፍ ያስገቡ ነበር፤ እስኪ እውነተኛ ጌቶችን፣ አልማዞችንና ሳንቲሞችን ሁሉ እስኪሸፍኑ ድረስ፣ እነዚህም ከዓይን እንዲሰወሩ ሆኑ። ደግሞም ሣጥኑን በቁርጥራጭ ቀደዱት እና በጉድፍ መካከል በተነት። ሐዘኔንም ሆነ ቊጥጤን ማንም የማይገነዘብ መሰለኝ። ፈጽሞ ተስፋ ቈርጬ ልቤም ዝቅ ብሎ፣ ተቀምጬ አለቀሰሁ።

«እኔም ስለ ታላቅ ጉድለቴና ኃላፊነቴ እንዲህ እያለቀስሁና እያዘንሁ ሳለሁ፣ እግዚአብሔርን አስታወስሁ፣ እርሱም እርዳታ እንዲልክልኝ አጥብቄ ጸለይሁ። ወዲያውም በሩ ተከፈተ፣ አንድ ሰውም ወደ ክፍሉ ገባ፤ ሕዝቡም ሁሉ ከዚያ ወጡ፤ እርሱም በእጁ የአቧራ መጥረጊያ ይዞ መስኮቶቹን ከፈተ፣ ከክፍሉም ውስጥ አቧራውንና ቆሻሻውን መጥረግ ጀመረ።»

“በፍርስራሹ መካከል አንዳንድ ውድ ዕንቁዎች ተበትነው ነበርና፣ እንዲታገሥ ወደ እርሱ ጮኹሁ።”

እርሱም “አትፍራ” ብሎ ነገረኝ፣ እርሱ “እንደሚንከባከባቸው”።

«ከዚያም፣ አፈሩንና ቆሻሻውን፣ ሐሰተኛ ጌጣጌቶችንና የሐሰት ሳንቲሞችን ሲያጠራ ሁሉም እንደ ደመና ተነሥተው በመስኮቱ ወጡ፤ ነፋሱም ወስዶ አራቃቸው። በዚያ ትርምስ መካከል ዓይኖቼን ለአንድ አፍታ ዘጋሁ፤ በከፈትኋቸውም ጊዜ ቆሻሻው ሁሉ ጠፍቶ ነበር። ውድ ጌጣጌቶቹ፣ አልማዞቹ፣ የወርቅና የብር ሳንቲሞቹ በክፍሉ ሁሉ ላይ በብዛት ተበትነው ተኝተው ነበር።»

ከዚያም በጠረጴዛው ላይ ከፊተኛው እጅግ የበለጠ ትልቅና ውብ የሆነ ሣጥን አኖረ፤ ጌጣጌቶቹን፣ አልማዞቹን፣ ሳንቲሞቹንም በእፍኝ እየሰበሰበ ወደ ሣጥኑ ጣለአቸው፤ ከእነርሱም አንድ እንኳ ሳይቀር እስኪያልቅ ድረስ፣ ምንም እንኳ ከአልማዞቹ አንዳንዶቹ ከመርሬ ጫፍ የማይበልጡ ቢሆኑም።

ከዚያም “መጥተህ እይ” ሲል ጠራኝ።

“ወደ ሣጥኑ ውስጥ ተመለከትሁ፤ ነገር ግን ዓይኖቼ በዚያ እይታ ተደነቁ። ከቀድሞ ክብራቸው አሥር እጥፍ ይበልጥ ይበሩ ነበር። በአሸዋ ውስጥ እነዚያ ክፉ ሰዎች በእግራቸው እየበተኑላቸውና እየረገጡላቸው እንደ ተነጹ አሰብሁ። በሣጥኑም ውስጥ በውብ ሥርዓት ተደርድረው ነበር፤ እያንዳንዱም በራሱ ስፍራ፣ የጣላቸውም ሰው ድካም ምንም ምልክት ሳይታይባቸው። ከታላቅ ደስታ የተነሣ ጮሁሁ፤ ያም ጩኸት ከእንቅልፌ አነቃኝ።” Early Writings, 81–83.

### የጄምስ ዋይት የግርጌ ማስታወሻዎች

“‘ሣጥኑ’ የሚወክለው ከጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሁለተኛ ምጽአት ጋር የተያያዙ ታላላቅ የመጽሐፍ ቅዱስ እውነቶችን ሲሆን፣ እነዚህም ለዓለም እንዲያውጃቸው ለወንድም ሚሊር የተሰጡ ነበሩ።”

“የተያያዘው ‘ቁልፍ’ ትንቢታዊውን ቃል የሚተርጉምበት ዘዴው ነበር—መጽሐፍ ቅዱስን ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር በማነጻጸር—መጽሐፍ ቅዱስ ራሱ የራሱ ተርጓሚ መሆኑ። በዚህ ቁልፍ ወንድም ሚሊር ‘ሣጥኑን’ ወይም ለዓለም የምጽአቱን ታላቅ እውነት ከፈተ።”

“ሕዝቡ መግባት ጀመሩ፤ መጀመሪያ ቀጥሎቸው ጥቂት ነበር፤ ነገር ግን እየጨመረ ወደ ብዙ ሕዝብ ሆነ።’ የመምጣቱ ትምህርት መጀመሪያ በወንድም ሚሊርና በሌሎች ጥቂቶች ሲሰበክ፤ በጣም አነስተኛ ተጽእኖ ብቻ ነበረው፤ እናም በእርሱ የነቁ ሰዎች እጅግ ጥቂቶች ነበሩ፤ ነገር ግን ከ1840 እስከ 1844 ድረስ፤ የትኛውም ቦታ በተሰበከበት ሁሉ፤ መላው ማኅበረሰብ ተነቃቃ።

በ«ሣጥኑ ውስጥ በየስፍራቸው እጅግ ውብ በሆነ ሁኔታ የተደረደሩ» ከ«ሁሉም ዓይነትና መጠኖች» የሆኑት «ጌጦች፣ አልማዞች፣ ወዘተ» የሚወክሉት ከሁሉም ቤተ ክርስቲያናትና ከሕይወት ማለት ይቻላል ከሁሉም ደረጃና ሁኔታ የመጡ፣ የምጽአትን እምነት የተቀበሉ፣ እያንዳንዳቸውም በየቆሙበት ስፍራ በቅዱሱ የእውነት ሥራ ጽኑ አቋም ሲወስዱ የታዩ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው። [ሚልክያስ 3:17።] በዚህ ሥርዓት ሲንቀሳቀሱ፣ እያንዳንዱ ለራሱ ግዴታ ሲጠነቀቅ፣ በእግዚአብሔርም ፊት በትሕትና ሲመላለስ፣ «ብርሃንና ክብርን አንጸባረቁ» ወደ ዓለም፤ ይህም ከሐዋርያት ዘመን ቤተ ክርስቲያን በቀር ሌላ የማይተካከለው ነበር። መልእክቱ [ራእይ 14:6, 7] እንደ ነፋስ ክንፎች ላይ የሚሄድ ይመስል ሄደ፤ ግብዣውም፣ «ኑ፤ ሁሉ ነገር አሁን ተዘጋጅቶአልና» [ሉቃስ 14:17።] በኃይልና በውጤት በስፋት ተሰራጩ።

“በሚበርር መልአኩ [ራእይ 14:6, 7.] የዘላለም የምሥራቾችን፣ ‘እግዚአብሔርን ፍሩ፣ ክብርንም ስጡት፤ የፍርድ ሰዓት ደርሶአልና’ ብሎ መስበክ በጀመረ ጊዜ፣ ብዙዎች የኢየሱስን መምጣትና የተሃድሶውን በማሰብ በደስታ ጮኹ፤ እነዚያውም በኋላ የተቃወሙና ያፈዙ፣ ከእርሱም ጥቂት በፊት በደስታ የሞላቸውን እውነት ያላገጡ ነበሩ። እነርሱ ዕንቁዎቹን አስቸገሩ እና በተኑአቸው። ይህም የመበተን ዘመን ወደ ተጀመረበት ወደ 1844 መኸር ያደርሳናል። ይህን ልብ በሉ፤ ቀድሞ ‘በደስታ የጮኹት’ እነዚያው ዕንቁዎቹን ያስቸገሩና የበተኑአቸው ነበሩ። ከ1844ም ጀምሮ መንጋውን እንደ እነዚያ ሁሉ በብቃት የበተኑና ያሳተ ማንም አልነበረም፤ እነርሱ ቀድሞ እውነቱን የሰበኩትና በእርሱ ደስ ያላቸው ሆነው፣ ከዚያ በኋላ ግን በእኛ ባለፈው የምጽአት ተሞክሮ ውስጥ ያለውን የእግዚአብሔር ሥራና የትንቢቱን ፍጻሜ የካዱ ናቸው።”

“ከ1844 ዓ.ም. በሰባተኛው ወር ከነበረው የእኩለ ሌሊት ጩኸት በኋላ ለጥቂት ወራት ያህል፣ ወንድም ሚሊር የሰጠው ምስክርነት በሩ እንደ ተዘጋ፣ እናም የምጽዓት እንቅስቃሴው የትንቢት ፍጻሜ እንደ ነበረ፣ እንዲሁም ጊዜውን በመስበክ ትክክል እንደ ነበርን የሚያረጋግጥ ነበር። ከዚያም በAdvent Herald አማካይነት ወንድሞቹን አጥብቀው እንዲጸኑ፣ እንዲታገሡ፣ እና እርስ በርሳቸው ላይ እንዳያጉረመርሙ መከራቸው፤ እግዚአብሔርም ጊዜውን ስለ መስበካቸው በቅርቡ ያጸድቃቸዋል ብሎ ነበር። በዚህ መንገድ ስለ ዕንቁዎቹ ተማጸነ፤ ለእነርሱም ያለበትን ‘ኃላፊነት’ እየተሰማው፣ ይህም ‘እጅግ ታላቅ’ እንደሚሆን ሲያውቅ ነበር።”

በእውነተኛቹ መካከል ተበትነው የነበሩት “ሐሰተኛ ጌጦችና የሐሰት ሳንቲሞች” ከ1844 ጀምሮ በር ከተዘጋ ወዲህ የሐሰት ልወጣ ያደረጉ ሰዎችን፣ ወይም “እንግዳ ልጆችን” [ሆሴዕ 5:7] በግልጽ ይወክላሉ።

“ሁለተኛው ‘ከቀድሞው እጅግ የሚበልጥና የሚያምር ሣጥን’ ውስጥ የተሰበሰቡት የተበተኑ ‘ጌጦች’፣ ‘አልማዞች’፣ እና ‘ሳንቲሞች’ የሚወክሉት፣ የተበተነው መንጋ የሚሰበሰብበትን የሕያው የአሁኑ እውነት ሰፊ ሜዳ ነው፤ ይኸውም 144,000 ሲሆኑ፣ ሁሉም የሕያው አምላክ ማኅተም ያላቸው ናቸው። ከእነዚህ ውድ አልማዞች አንዱም በጨለማ ውስጥ አይቀርም። አንዳንዶቹ ‘ከመርፌ ጫፍ የማይበልጡ’ ቢሆኑም፣ በዚህ እግዚአብሔር ጌጦችን በሚያሰባስብበት ቀን አይታለፉም፣ ከውጭም አይተዉም። [ሚልክያስ 3:16-18.] ሎጥን ከሰዶም እንዳወጣው ሁሉ መላእክቱን ልኮ በፍጥነት ሊያወጣቸው

ይችላል። 'ጌታ በምድር ላይ አጭር ሥራ ያደርጋል።' 'በጽድቅም አጭር ያደርገዋል።' ሮሜ 9:28ን ተመልከቱ።"

«'አፈርና ቆሻሻ ቁርጥራጮች፣ አሸዋና ልዩ ልዩ ዓይነት ቆሻሻ' ከ1844 የመኸር ወቅት ጀምሮ በሁለተኛው ምጽአት አማኞች መካከል የገቡትን የተለያዩና ብዙ ስህተቶች ይወክላሉ። እዚህ ጥቂቶቹን እመለከታለሁ።»

"1. የእኩለ ሌሊት ጩኸት ከተሰጠ ወዲያውኑ ከእነዚያ 'እረኞች' አንዳንዶች በትዕቢት የያዙት አቋም፣ የሰባተኛውን ወር ንቅናቄ የታጀበው የመንፈስ ቅዱስ ክቡር የማቅለጫ ኃይል መስመራዊ ማስማት ተጽእኖ ነበር የሚል ነበር። ጆርጅ ስቶርስ ይህን አቋም ከወሰዱት የመጀመሪያዎቹ መካከል ነበር። በ1844 መጨረሻ ክፍል፣ በኒው ዮርክ ከተማ በዚያን ጊዜ ታትሞ በነበረው Midnight Cry ውስጥ የጻፋቸውን ጽሑፎች ይመልከቱ። ጄ. ቪ. ሃይምስ በ1845 የጸደይ ወቅት በአልባኒ ጉባኤ ላይ፣ የሰባተኛው ወር ንቅናቄ ሰባት ጫማ ጥልቀት ያለው መስመራዊ ማስማት አመጣ ብሎ ተናገረ። ይህን ንግግር እኔ የተነገረኝ፣ በዚያ የነበረ እና አስተያየቱን የሰማ አንድ ሰው ነው። በሰባተኛው ወር ጩኸት ውስጥ በንቁ ሁኔታ ተሳትፎ የወሰዱ ሌሎች ከዚያ በኋላ ያንን ንቅናቄ የዲያብሎስ ሥራ ነው ብለው አውጅተዋል። የክርስቶስንና የመንፈስ ቅዱስን ሥራ ለዲያብሎስ መመደብ በአዳኞችን ዘመን ስድብ ነበር፣ አሁንም ስድብ ነው።"

«2. በተወሰነ ጊዜ ላይ የተደረጉ ብዙ ሙከራዎች። 2300 ቀናቱ በ1844 ከተፈጸሙ ጀምሮ፣ የእነርሱ መጨረሻ እንዲሆን በተለያዩ ግለሰቦች እጅግ ብዙ ጊዜያት ተወስነዋል። ይህንንም በማድረጋቸው 'የድንበር ምልክቶቹን' አንስተዋል፣ በመላውም የምጽአት እንቅስቃሴ ላይ ጫለማንና ጥርጣሬን ጣሉ።»

"3. መንፈሳዊነት ከሁሉም ሐሳባዊ ቅዠቶቹና ከሁሉም ከመጠን ያለፉ ነገሮቹ ጋር። እጅግ አስፈሪ የሞት ሥራ ያከናወነው ይህ የዲያብሎስ ተንኮል፣ 'እንጨት መላጫዎች' እና 'የማንኛውም ዓይነት ቆሻሻ' ተብሎ መወከሉ እጅግ ተገቢ ነው። የመንፈሳዊነትን መርዝ የጠጡ ብዙዎች ያለፈውን የአድቨንት ተሞክሮአችን እውነት መሆኑን አመኑ፤ ከዚህም እውነታ የተነሣ ብዙዎች፣ እግዚአብሔር በ1843 እና በ1844 ታላላቁን የአድቨንት እንቅስቃሴዎች እንደ መራ ማመን የመንፈሳዊነት ተፈጥሮዊ ፍሬ ነበር ብለው እንዲያምኑ ተደርገዋል። ጴጥሮስ፣ 'አጥፊ መናፍቃንን በስውር የሚያስገቡ፣ የገዛቸውንም ጌታ ሳይቀር የሚከዱ' ስለሚሆኑ ሰዎች ሲናገር፣ 'ከእነርሱ የተነሣ የእውነት መንገድ በክፉ ይነገራል' ይላል።"

"4. ኤስ. ኤስ. ስኖው ራሱን 'ነቢዩ ኤልያስ' ብሎ ሲያውጅ" ይህ ሰው በእንግዳና በዱር ስራው ሂደት ውስጥ፣ በዚህ የሞት ሥራ ውስጥ የራሱን ድርሻ ደግሞ ተጨውቶአል፤ እናም አካሄዱ በብዙ ቅን ነፍሳት አእምሮ ውስጥ ለሚጠባበቁት ቅዱሳን ያለውን እውነተኛ አቋም ወደ ንቀት እንዲወርድ የሚያደርግ ዝንባሌ ነበረው።

ወደዚህ የስህተቶች ዝርዝር ብዙ ሌሎችን ደግሞ ልጩምር እችላለሁ፤ ለምሳሌ፣ በራእይ 20፣4, 7 የተጠቀሱት በዚያን ጊዜ አለፉ ተብለው የሚወሰዱት "ሺህ ዓመታት፣" በራእይ 7፣4፤ 14፣1 ያሉት 144,000፣ ከክርስቶስ ትንሣኤ በኋላ "ተነሥተው ከመቃብር የወጡት" እነዚያ፣ ሥራ የለም የሚለው ትምህርት፣ የሕፃናት ጥፋት ትምህርት፣ ወዘተ ወዘተ።

"እነዚህ ስህተቶች እጅግ በትጋት ተስፋፍተው በሚጠብቀው መንጋ ላይ ተጨኑ፤ ስለዚህም ወንድም ሚሊር ሕልሙን በአየቦት ጊዜ እውነተኛዎቹ እንቁዎች 'ከዕይታ ተነጥቀው ነበር፤' የነቢዩም ቃል ተገቢ ነበር—'ፍርድም ወደ ኋላ ተመልሶአል፣ ጽድቅም ከፍቅ ቆሞአል፣' ወዘተ ወዘተ። ኢሳይያስ 59፣14 ይመልከቱ። በዚያን ጊዜ በምድሪቱ ሁሉ የአሁኑን እውነት ጉዳይ የሚያስተባብር አንድም የአድቨንት ጋዜጣ አልነበረም። The Day-Dawn የትንሹን መንጋ እውነተኛ አቋም ለመከላከል የቀረችው የመጨረሻዋ ነበረች፤ ነገር ግን ጌታ ይህን ሕልም ለወንድም ሚሊር ከሰጠው በፊት ብዙ ወራት ሞተች፤ በመጨረሻዋ የሞት ትግል ውስጥ ድካም ያደረገችውን በማልቀስ የሚቃትቱትን ቅዱሳን ወደ 1877

ዓ.ም.—በዚያን ጊዜ ገና ከፊታቸው ሠላሳ ዓመት ያለውን—እንደ መጨረሻ መዳናቸው ጊዜ አመለከተቻቸው። ዋይ! ዋይ! ወንድም ሚሊር በሕልሙ በዚህ አሳዛኝ የነገሮች ሁኔታ ላይ 'ተቀምጦ አለቀሰ' ብሎ መታየቱ አያስደንቅም።"

"ወንድም ሚሊር በ1849 ዲሴምበር 22 በሞት ዓይኖቹን ዘጋ፤ ይህም በሕልሙ የተናገረውን የሚከተለውን ቃል ፈጸመ፡- 'በግርግሩ መካከል ለአፍታ ዓይኖቹን ዘጋሁ።' ይህ ድንቅ ፍጻሜ እጅግ ግልጽ ስለሆነ ማንም ሳያየው አያልፍም።"

"መሣጥኑ፣ በአሥሩ ደናግል ምሳሌ እንደ ተገለጸው [ማቴዎስ 25፡1-11] ወንድም ሚሊር ለዓለም ያበሰረውን የምጽአት እውነት ይወክላል። ፊተኛ፣ ጊዜው፣ 1843 ነው፤ ሁለተኛ፣ የመዘግየቱ ጊዜ፤ ሦስተኛ፣ በ1844 በሰባተኛው ወር የሆነው የእኩለ ሌሊት ጩኸት፤ አራተኛም፣ የተዘጋው በር። ከ1843 ጀምሮ የሁለተኛውን ምጽአት ወረቀቶች ያነበበ ማንም ሰው፣ ወንድም ሚሊር እነዚህን አራት አስፈላጊ ነጥቦች በምጽአት ታሪክ ውስጥ እንዳበረታታ አይክድም። ይህ የተስማማ የእውነት ሥርዓት ወይም "መሣጥን"፣ የራሳቸውን ተሞክሮ በጣሉና እነርሱ ራሳቸው ከወንድም ሚሊር ጋር ለዓለም ያለ ፍርሃት የሰበኩትን እውነቶች የካዱ ሰዎች በቁርጥራጭ ተቀድዶ በጉድፍ መካከል ተበትኗል።"

ከዚያ በኋላ ቤተ ክርስቲያንን ጎዶሕ ትሆናለች፣ እናም "በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት ነውር የሌለባት" ትሆናለች፤ ስህተቶቻቸውን፣ ጉድለቶቻቸውን እና ኃጢአቶቻቸውን ሁሉ ከተናዘዙ በኋላ፣ እነርሱም በክርስቶስ ደም ታጥበው እና ተደምስሰው ስለሚሆኑ፣ "ነውር ወይም መጨማደድ ወይም እንደዚህ ያለ ማንኛውም ነገር" የሌለባት ትሆናለች። ከዚያም "ከቀድሞ ክብሯ አሥር እጥፍ" ብርሃን ታበራለች።  
JAMES WHITE Oswego, May, 1850.